

Milla Linatti

VAROJEN NOSTAMINEN OSAKEYHTIÖSTÄ

VAROJEN NOSTAMINEN OSAKEYHTIÖSTÄ

Milla Linatti
Opinnäytetyö
Kevät 2014
Liiketalouden koulutusohjelma
Oulun ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Oulun ammattikorkeakoulu
Liiketalouden koulutusohjelma, Taloushallinnon sv

Tekijä(t): Milla Linatti

Opinnäytetyön nimi: Varojen nostaminen osakeyhtiöstä

Työn ohjaaja(t): Leena Yrttiaho

Työn valmistuslukukausi ja -vuosi: Kevät 2014

Sivumäärä: 50+9

Opinnäytetyön aiheena on varojen nostaminen osakeyhtiöstä. Siinä tutkitaan, että miten osakeyhtiössä työskentelevä osakas voi nostaa varoja osakeyhtiöstä ja kuinka se olisi kannattavinta. Lisäksi työssä tutkitaan kuinka 2014 vuoden veromuutokset vaikuttavat vuoteen 2013 verrattuna sekä yrityksen että yrittäjän näkökulmasta ja lasketaan kokonaisverorasitus. Toimeksiantajana opinnäytetyössä on Oulussa toimiva auktorisoitu tilitoimisto. Aihe työhön syntyi ammattiharjoittelua suorittaessa.

Työ on toiminnallinen opinnäytetyö, jonka tietoperusta on kerätty laadullisilla menetelmillä, eli käyttämällä erilaisia dokumentteja lähteinä. Tietoperusta muodostuu lainsäädännöstä ja verohallinnon ohjeistuksista. Lisäksi tietoa on avattu ja syvennetty aiheeseen liittyvän kirjallisuuden ja lehtiartikkeleiden avulla. Laskelmissa on käsitelty osingonjakoa ja palkannostamista osakeyhtiöstä. Laskelmissa on katsottu käsiteltäviä asioita sekä osakkaan verotuksen näkökulmasta että yrityksen varallisuuden ja verotuksen näkökulmasta. Laskelmat on toteutettu Excel – ohjelmistolla. Laskelmissa on hyödynnetty toimivaa yrittäjästä.

Laskelmat osoittivat, että verotuksen muuttuminen on laskenut kokonaisverorasitusta jonkin verran vuonna 2014. Tämä johtuu siitä, että osakeyhtiöiden veroprosentti on laskenut vuonna 2014. Huomattavampi ero oli yrittäjälle käteen jäävällä rahamäärällä. Yrittäjälle jää vähemmän rahaa käteen vuonna 2014 kuin vuonna 2013. Tähän on syynä pääasiassa osinkoverotuksen muuttuminen, sillä yrittäjä ei voi saada enää vuonna 2014 kokonaan verovapaata osinkoa.

Asiasanat: osakeyhtiö, osingot, palkat, varojenjakoa, verotus

ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences
Degree Programme in Business Economics, Financial administration

Author(s): Milla Linatti

Title of thesis: Withdraw the funds from a limited company

Supervisor(s): Leena Yrttiaho

Term and year when the thesis was submitted: Spring 2014

Number of pages: 50+9

The aim of the thesis is withdrawing the funds from a limited company. The thesis research the way how person who work in the company can withdraw the funds from a limited company, and which way would be the best. It also research how changes in the taxation from 2013 to 2014 affects on the companies and the shareholders to taxation. Also the overall tax burden takes into account in the calculations. The commissioner of this thesis is an authorized accounting company in Oulu. Practical training period gives the aim of this thesis.

This thesis is a practice-based thesis. The methods of thesis used were mostly qualitative. Most important source was legislation. Information was searched also from books and journals. These sources have been opened information of legislation. Calculations have been carried out in Excel. These calculations handling withdraw dividend and wages. These things analyzed both companies and shareholders perspectives. Calculations have been exploited the operative company's information.

Calculations proved that changes in the taxation in 2014 have reduced a little bit the overall tax burden. This is due to fact that limited companies tax rate has been reduced in 2014. The difference was more pronounced when figured out how much money the entrepreneur gains after taxes. The entrepreneur has less money at his command in 2014 than it was in 2013. The biggest reason for that is a change in the dividend tax because the entrepreneur cannot gain to totally tax-free dividend in 2014.

Keywords: limited company, distribute of funds, dividend, taxation, wages

SISÄLLYS

SISÄLLYS	5
LYHENTEET	6
1 JOHDANTO	7
2 OSAKEYHTIÖ	9
2.1 Yleiset periaatteet	9
2.2 Oman pääoman rakenne	10
2.3 Osakeyhtiön verotus	11
3 VAROJEN NOSTO OSAKEYHTIÖSTÄ	13
3.1 Palkka ja verovapaat edut	14
3.1.1 Rahapalkka	14
3.1.2 Verovapaat henkilökuntaedut	16
3.1.3 Verovapaat matkakorvaukset	19
3.2 Luontoisedut	20
3.2.1 Asuntoetu	20
3.2.2 Autoetu	21
3.2.3 Ravintoetu	23
3.2.4 Puhelinetu	25
3.3 Osakepääoman alentaminen	25
3.4 Omien osakkeiden hankkiminen tai lunastaminen	26
3.5 Varojen jakaminen vapaan pääoman rahastosta	27
3.6 Osakaslaina	28
3.7 Peitelty osinko	30
3.8 Laiton varojenjako	31
4 OSINGONJAKO	32
4.1 Osingonsaajana luonnollinen henkilö	32
4.2 Osingonsaajana osakeyhtiö	36
5 VERTAILULASKELMAT: PALKKAA VAI OSINKOA?	38
6 JOHTOPÄÄTÖKSET	41
7 POHDINTA	46
LÄHTEET	48
LIITTEET	51

LYHENTEET

ArvL	Laki varojen arvostamisesta verotuksessa 22.12.2005/1142.
EPL	Ennakkoperintälaki 20.12.1996/1118.
EVL	Laki elinkeinotulon verottamisesta 24.6.1968/360.
KPA	Kirjanpitoasetus 30.12.1997/1339.
OYL	Osakeyhtiölaki 21.7.2006/624.
SVOP	Sijoitetun vapaan pääoman rahasto
TVL	Tuloverolaki 31.12.1992/1535.
TYEL	Työntekijän eläkelaki.
YEL	Yrittäjän eläkelaki.

1 JOHDANTO

Aiheena opinnäytetyössä on varojen nostaminen osakeyhtiöstä. Yrittäjät ovat kiinnostuneita siitä, kuinka heidän olisi kannattavinta nostaa varoja omasta osakeyhtiöstään. Työn tarkoituksena on tehdä apulaskelmat, joilla voidaan selvittää eri vaihtoehtojen kannattavuutta. Laskelmat palkan ja osingon nostamisesta ja ne huomioidaan sekä yrittäjän että yrityksen näkökulmasta.

Opinnäytetyön tutkimuskysymyksiä ovat:

- Miten yrityksessä työskentelevä osakas voi nostaa varoja osakeyhtiöstä?
- Miten olisi kannattavinta nostaa varoja osakeyhtiöstä?
- Miten vuoden 2014 verotuksen muutokset vaikuttavat vuoteen 2013 verrattuna?

Tavoitteena opinnäytetyössä on saada aikaa realistiset laskelmat, jotta toimeksiantaja hyötyy tehdystä työstä. Kyseiset laskelmat toteutetaan Excel-ohjelmistolla. Tarkoituksena on laatia laskelmia palkan ja osingon nostamisesta. Laskelmissa huomioidaan myös palkkojen ja osinkojen vaikutukset yrityksen nettovarallisuuteen ja verotukseen sekä luonnollisen henkilön verotukseen. Lisäksi laskelmissa selvitetään eri vaihtoehtojen kokonaisverorasitus. Laskelmien pohjalla käytetään toimivaa yritystä.

Toimeksiantajana opinnäytetyössä on Oulussa toimiva auktorisoitu tilitoimisto. Tilitoimisto on osa suurempaa konsernia, jolla on toimipisteitä ympäri Suomea. Tilitoimistopalveluiden lisäksi konserni tarjoaa asiakkailleen laajasti muitakin taloushallinnon palveluita. Tilitoimistopalvelut ovat konsernin uusimpia palveluita. Toimeksiantaja tarjoaa asiakkailleen kirjanpidon, palkanlaskennan sekä laajat asiantuntijapalvelut. Asiakkaina toimivat pienet ja keskisuuret yritykset ympäri Suomea, kuitenkin suurin osa Oulun lähialueilta. Oulun toimipisteessä työskentelee tällä hetkellä seitsemän henkilöä. Toimeksiantaja ja hänen asiakkaansa voivat hyödyntää työtä mietittäessä sitä, että miten yrittäjällä olisi kannattavinta nostaa varoja osakeyhtiöstä, ja ennen kaikkea, kuinka yrittäjä voi nostaa varoja. Toimeksiannon työhöni sain, kun toteutin opintoihin kuuluvaa ammattiharjoittelua syksyllä 2013 kyseisessä toimistossa.

Opinnäytetyö on toiminnallinen tutkimustyö, jonka tarkoituksena on selvittää käytännössä vuonna 2014 tapahtuneet verotuksen muutokset. Lisäksi työssä tutkitaan, kuinka yrittäjän olisi kannattavinta nostaa varoja osakeyhtiöstä. Toiminnallisen tutkimustyön tunnuspiirteinä onkin

tutkimusongelman ratkaiseminen käytännössä sekä käytännön ymmärtäminen. Opinnäytetyön tarkoituksena on tarjota ratkaisu toimeksiantajalle, joka on yksi toiminnallisen tutkimuksen piirre, sillä sen tarkoituksena on saada ratkaistua organisaatiossa ilmenevä ongelma. Lisäksi työhön kerätään aineistoa myös havainnoimalla, joka on yksi keskeisimmistä tiedonkeruumenetelmistä toiminnallisessa tutkimuksessa. (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2009, 58–62.)

Tietoperusta opinnäytetyöhön on kerätty laadullisilla menetelmillä, eli pääsääntöisesti erilaisista dokumenteista. Tärkeimpänä lähteenä työssä on lainsäädäntö ja verohallinnon julkaisut. Työn kannalta oleellisia lakeja ovat tuloverolaki (31.12.1992/1535) ja osakeyhtiölaki (21.7.2006/624). Käytettyjä lainsäädäntöjä avataan ja syvennetään lisäksi aiheeseen liittyvällä kirjallisuudella ja lehtiartikkeleilla. Empiriaosion lähteinä toimivat toimivan yrityksen tuloslaskelma ja tase sekä omat havainnoinnit.

Opinnäytetyössä ei käsitellä varojen jakamista yhtiön purkamisella ja rekisteristä poistamisella. Se ei ole opinnäytetyön kannalta relevanttia tietoa, koska varojen nostamista käsitellään toimivan osakeyhtiön näkökulmasta. Lisäksi osingonjakoa käsitellään vain kotimaassa sijaitsevien osakeyhtiöiden näkökulmasta. Laskelmia tehdessä oletetaan, että osakeyhtiö sijaitsee Suomessa sekä palkan- ja osingonsaaja asuu Oulussa. Lisäksi laskelmissa ajatellaan, että palkan- ja osingonsaaja kuuluu evankelisluterilaiseen kirkkoon. Kyseiset rajaukset tehdään sen takia, että laskelmissa voidaan käyttää tiettyjä kunnallis- ja kirkollisveroprosentteja. Työssä otetaan huomioon vain pienet ja keskisuuret osakeyhtiöt.

Luvussa kaksi käydään läpi lyhyesti osakeyhtiötä yritysmuotona. Osakeyhtiöstä kerrotaan yleisiä periaatteita, oman pääoman rakenne ja osakeyhtiön verotus. Yleisistä periaatteista käydään tarkemmin läpi vain ne, jotka ovat työn kannalta olennaisia. Luvussa kolme käydään läpi keinot, joilla varoja voi jakaa yrityksestä ja kuinka yrityksessä työskentelevä osakas voi saada varoja yrityksestä. Neljännessä luvussa käsitellään tarkemmin osingonjakoa, jota on haluttu käsitellä omana lukunaan, koska se on yksi aiheen suurimmista kokonaisuuksista. Tässä luvussa käydään läpi yleisesti osingonjako ja sen verotus ja lisäksi työperäisen osingon käsite sekä sen käsittely verotuksessa. Viidennessä luvussa käydään läpi toteutetut laskelmat sekä aiheesta saatuja tuloksia. Kuudennessa ja seitsemännessä luvussa tehdään lopullinen yhteenveto tuloksista ja koko työstä.

2 OSAKEYHTIÖ

Osakeyhtiö on suosituin yhtiömuoto Suomessa (Villa 2013, 34). Osakeyhtiömuotoja on olemassa kaksi: yksityinen osakeyhtiö ja julkinen osakeyhtiö (Villa, Ossa & Saarnilehti 2007, 58). Niiden toimintaa säädellään osakeyhtiölaissa 21.7.2006/624.

2.1 Yleiset periaatteet

Osakeyhtiössä on kahdeksan yleistä periaatetta, joihin sen toiminnan tulisi perustua. Näitä periaatteita ovat: toiminnan tarkoitus, pääoma ja sen pysyvyys, oikeushenkilöllisyys ja osakkeenomistajien rajoitettu vastuu, osakkeen luovutettavuus, enemmistöperiaate, tahdonvaltaisuus, yhdenvertaisuus sekä johdon tehtävät (Osakeyhtiölaki 1:2-9 §:t). Seuraavaksi käydään lyhyesti läpi aiheen kannalta oleelliset periaatteet.

Osakeyhtiön toiminnan tarkoituksena on tuottaa voittoa sen osakkaiden omistajille. Kuitenkin tästä periaatteesta voidaan poiketa, jos kyseisen osakeyhtiön yhtiöjärjestyksessä on päätetty toisin. Mikäli toiminnan tarkoituksena on muu kuin voiton tuottaminen, tulee yhtiöjärjestyksessä määrätä myös siitä, miten yhtiön omaa pääomaa käytetään. (Osakeyhtiölaki 1:5 §.)

Osakeyhtiön osakepääomalle on määrätty osakeyhtiölaissa rajat, jonka alle osakepääoma ei saa laskea. Yksityisellä osakeyhtiöllä osakepääoman tulee olla vähintään 2 500 euroa ja julkisella osakeyhtiöllä 80 000 euroa. (Osakeyhtiölaki 1:3 §.) Yhtiön varoja ei voi jakaa, jos se vaarantaa osakepääoman menettämisen, eli se laskee vähimmäismäärien alle. Yhtiöön sijoitettua vapaata omaa pääomaa voidaan jakaa, jos yhtiökokous ja osakkeenomistajat yksimielisesti tekevät sellaisen päätöksen. (Villa 2013, 205–206.)

Osakeyhtiö on itsenäinen oikeushenkilö. Se eroaa kuitenkin esimerkiksi henkilöyhtiöstä siten, että sen osakkailta on rajoitettu vastuu. Tämä tarkoittaa sitä, että yhtiön osakkeenomistajat kantavat vastuun vain siitä summasta, jolla he ovat yhtiöön sijoittaneet. Eli osakeyhtiö vastaa itse omista veloistaan. Lisäksi yhtiön tulosta ei veroteta osakkaiden kautta, vaan se verotetaan suoraan osakeyhtiöltä itseltään. (Osakeyhtiölaki 1:2 §.)

Osakkeiden luovutettavuudella tarkoitetaan sitä, että osake tulisi olla vapaasti hankittavissa ja luovutettavissa (Osakeyhtiölaki 1:4 §). Luovutettavuutta voidaan rajoittaa vain suostumus- sekä lunastuslausekkeilla. Suostumuslauseke tarkoittaa sitä, että osakkeen hankkimiseen tarvitaan suostumus yhtiöltä. Lunastuslausekkeella taas tarkoitetaan sitä, että yhtiöllä, osakkeenomistajalla tai jollakin muulla on oikeus lunastaa osake, joka on siirtymässä uudelle omistajalle. Lunastuslauseke ei kuitenkaan koske yhtiöltä pois siirtyviä osakkeita. (Osakeyhtiölaki 3:7-8 §:t.) Yleensä lunastus- ja suostumuslauseketta käytetään yhdessä (Villa 2013, 207).

Enemmistöperiaatetta noudatetaan osakeyhtiössä silloin kun siellä tehdään päätöksiä, jollei osakeyhtiölaissa ole toisin määrätty. Esimerkiksi yhtiökokouksessa päätökset tehdään enemmistöperiaatteella. Jos äännet menevät tasan, puheenjohtajan ääni ratkaisee, jollei yhtiöjärjestyksessä ole mainittu toisin. (Osakeyhtiölaki 1:6 §.)

Kaikki osakkeet osakeyhtiössä ovat yhdenvertaisia. Tästä kuitenkin voidaan poiketa, jos yhtiöjärjestykseen on määrätty toisin. Hallitus, toimitusjohtaja tai yhtiökokous ei saa tehdä päätöstä, joka tuottaa osakkeenomistajalle tai muulle epäoikeutettua etua. Päätöksiä ei saa tehdä lisäksi toisen osakkeenomistajan kustannuksella. (Osakeyhtiölaki 1:9 §.) Osakeyhtiössä voi olla eri lajin osakkeita, esimerkiksi A ja B osakkeita. Kuitenkin kaikkien A osakkeiden tulee olla yhdenvertaisia. Mikäli eri lajin osakkeita on yhtiössä, tulee tällaisista muutoksista mainita osakeyhtiön yhtiöjärjestyksessä. Yhtiöjärjestyksessä tulee käydä ilmi, kuinka eri osakelajit eroavat toisistaan. (Koponen 2013, 274.)

2.2 Oman pääoman rakenne

Osakeyhtiölain (Osakeyhtiölaki 8:1 §) mukaan osakeyhtiön oma pääoma jaetaan sidottuun omaan pääomaan ja vapaaseen omaan pääomaan. Sidottua omaa pääomaa ovat osakepääoma, arvonkorotusrahasto, käyvän arvon rahasto ja uudelleenarvostusrahasto. Tilikauden voitto, edellisen tilikauden voittovarot sekä muut rahastot ovat vapaata omaa pääomaa. Jako sidottuun ja vapaaseen omaan pääomaan liittyy osakeyhtiölaissa (Osakeyhtiölaki 8:2 §) laadittuun velkojien suojaamenettelyyn (Immonen, Ossa & Villa 2011, 7). Osakepääoman tulee olla yksityisessä osakeyhtiössä vähintään 2 500 euroa ja julkisessa osakeyhtiössä vähintään 80 000 euroa (Osakeyhtiölaki 1:3 §).

Kirjanpitoasetuksessa (KPA 1:6 §) oma pääoma rakentuu seuraavanlaisesti taseessa:

V a s t a t t a v a a

A OMA PÄÄOMA

I Osake-, osuus-, tai muu vastaava pääoma

II Ylikurssirahasto

III Arvonkorotusrahasto

IV Käyvän arvon rahasto

V Muut rahastot

1. Vararahasto

2. Yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen mukaiset rahastot

3. Muut rahastot

VI Edellisen tilikauden voitto (tappio)

VII Tilikauden voitto (tappio)

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon eli SVOP-rahastoon merkitään se osa, jota osakkeiden merkintähinnasta ei merkitä osakepääomaan eikä vieraaseen pääomaa. Merkintähinta ilmoitetaan joko perustamissopimuksessa tai osakeantipäätöksessä. SVOP-rahastoon merkitään myös sellaiset oman pääoman sijoitukset, joita ei merkitä muihin rahastoihin. Lisäksi SVOP-rahastoon merkitään osakepääoman alennuksen määrä, jota ei käytetä tappioiden kattamiseen tai varojen jakamiseen. (Osakeyhtiölaki 8:2 §.) Rahastoon voidaan merkitä lisäksi osakkeenomistajan vastikkeeton sijoitus osakeyhtiöön. Vastikkeettomassa sijoituksessa sijoituksen tekijä ei saa vastikkeeksi yhtiön osakkeita. (Tomperi 2013, 67.)

2.3 Osakeyhtiön verotus

Osakeyhtiöt ovat itsenäisiä verovelvollisia. Niiden tilikauden tulos verotetaan verotettavan tulon mukaan. (Tomperi 2013, 45.) Osakeyhtiön verotettava tulo saadaan, kun veronalaisista tuloista vähennetään yrityksen vähennyskelpoiset menot. Verotettavaa tuloa syntyy, mikäli veronalaiset tulot ovat menoja suuremmat. (TVL 30 §.) Jos menot ovat tuloja suuremmat, syntyy osakeyhtiölle tappiota, jota se voi vähentää seuraavan 10 verovuoden aikana (TVL 119 §). Osakeyhtiöiden tulee antaa kehotuksesta veroilmoitus verohallinnolle, kun sillä on veronalaisia tuloja tai varoja taikka velkoja sekä muita verotuksessa merkittäviä tietoja (Laki verotusmenettelystä 2:7 §).

Veroilmoitus tulee antaa neljän kuukauden kuluttua tilikauden päättymisestä. Jokaiselta tilikaudelta on annettava erillinen veroilmoitus, mikäli saman kalenterivuoden aikana päättyy useampi tilikausi. Kuitenkin lopullisessa verotuksessa ilmoitetaan koko verovuoden tiedot yhdessä. (Tomperi 2013, 16–17.)

Osakeyhtiön veroprosentti on verovuodesta 2014 lähtien 20 prosenttia (Tuloverolaki 124 §). Jos osakeyhtiön tilikautta on muutettu 21.3.2013 tai sen jälkeen siten, että verovuosi päättyy vasta vuoden 2014 puolella, verotetaan osakeyhtiötä vielä 24,5 prosentilla. (Järvikare & Mattila 2013, 11.) Veroprosentti jakaantuu valtion, kunnan ja seurakuntien kesken (Tomperi 2013, 45).

Osakeyhtiö voidaan sivuuttaa verotuksessa, mutta se on harvinaisempaa. Sivuttamisessa yhtiön tulot verotetaan osakkaan tuloina. Jos osakkaan palkkatulot tai muut tuloveronalaiset verotettavat ansiotulot on kanavoitu osakeyhtiöön, tulee sivuttaminen kysymykseen. (Villa ym. 2007, 241–242.)

Osakeyhtiön tulee maksaa myös yleisradioveroa, jos se suorittaa maataloutta tai liike- tai ammattitoimintaa. Verotettavan tulon tulee olla vähintään 50 000 euroa, jotta yleisradioveroa pitää maksaa. Yleisradioveron määrä on 140 euroa lisättynä 0,35 prosenttia verotettavasta tulosta, kun yhtiön verotettava tulo on 50 000 euroa. Enimmillään yleisradioveroa pitää maksaa 3 000 euroa. Tällöin verotettavan tulon tulee olla 867 142 euroa. (Örnberg 2014, 6.)

3 VAROJEN NOSTO OSAKEYHTIÖSTÄ

Varojen nostaminen osakeyhtiöstä on rajallisempaa kuin muissa yritysmuodoissa, sillä sieltä osakas ei voi tehdä yksityisottoja kuten henkilöyhtiöissä (Koponen 2013, 136). Osakeyhtiölaissa on määritelty tavat, joilla osakeyhtiö voi laillisesti jakaa varojaan. Jos varoja nostetaan ilman perustetta tai varojen nostaminen lisää velkaa, on se laitonta varojen jakoa. Osakeyhtiöstä varoja voidaan jakaa osakkeenomistajille: voitonjakona ja varojen jakamisena vapaan oman pääoman rahastosta, osakepääomaa alentamalla, omia osakkeita hankkimalla ja lunastamalla sekä purkamalla yhtiö (Osakeyhtiölaki 13:1 §).

Varoja jaettaessa tulee selvittää onko yrityksellä maksukykyä. Yhtiön maksukyky voidaan testata tasetestillä ja maksukykyisyystestillä. Kun vapaasta omasta pääomasta on vähennetty yhtiöjärjestyksen mukaan jakamatta jätettävät varat, on vapaa oma pääoma tasetestin mukaan jakokelpoista (Osakeyhtiölaki 13:5 §). Osakeyhtiölain mukaan yhtiön varoja ei saa jakaa, jos jaosta päätettäessä tiedetään tai olisi pitänyt tietää jaon aiheuttavan maksukyvyttömyyden. Myös silloin varojen jakaminen on kiellettyä, jos tiedetään tai olisi pitänyt tietää yhtiön olevan maksukyvytön jo ennen jakoa. (Osakeyhtiölaki 13:2 §.) Maksukykyisyystestin avulla on tarkoitus selvittää oman ja vieraan pääoman maksunsaantiaseman säilyminen. Tarkoituksena on lisäksi tarkastaa yhtiön ylivelkaantumisriski. Kyseinen testi tulee suorittaa mahdollisimman lähellä varojen jakoa, jolloin tulos olisi mahdollisimman luotettava. Testissä tulee huomioida kaikki yhtiön taloudelliset tiedot mitä testiä tehdessä on saatavilla. Testissä ei siis huomioida pelkästään viimeisintä tilinpäätöstä. Maksukykyisyystestissä tarkastellaan yhtiön maksukykyä myös tulevaisuudessa eikä pelkästään maksuhetkellä. Yhtiön tulee pystyä maksamaan erääntyvät velat myös varojenjaon jälkeen. (Villa 2013, 320–322.)

Osakeyhtiölaissa määriteltyjen varojenjakoon keinojen lisäksi yrittäjä voi nostaa osakeyhtiöstä rahapalkkaa ja luontoisetuja tai verovapaita kustannuksien korvauksia (Vilkkumaa 2012, 170). Seuraavaksi käsitellään tarkemmin eri tapoja nostaa varoja osakeyhtiöstä.

3.1 Palkka ja verovapaat edut

Ennakkoperintälain (EPL 13 §) mukaan palkka on työ- ja virkasuhteessa saadut kaikenlaiset palkat, palkkiot, etuudet ja korvaukset. Lisäksi palkkiot kokouksista, henkilökohtaisista esitelmistä ja luennoista, hallinnon jäsenyydestä ja toimitusjohtajan palkkiot katsotaan palkaksi. Lisäksi luontoisedut katsotaan palkaksi. Luontoisetuja käsitellään tarkemmin luvussa 3.2.

Yrittäjä voi nostaa varoja osakeyhtiöstä palkkana tai palkanluontoisina etuina, jos hän työskentelee yrityksessä (Vilkkumaa 2012, 170). Yrittäjäosakas, joka työskentelee osakeyhtiössä, voi nostaa myös pelkästään osinkoa (Hopeasaari, Hakupäivä 24.1.2014). Se kannattaako osakkaan nostaa palkkaa vai osinkoa yhtiöstä, vaikuttaa se onko yrityksessä työskentelevä osakas YEL- vai TYEL-osakkeenomistaja, ansiotulojen määrä sekä ansiotulon vähennykset ja asuinpaikkakunta ja osakeyhtiön nettovarallisuus (Vilkkumaa 2012, 172–173).

3.1.1 Rahapalkka

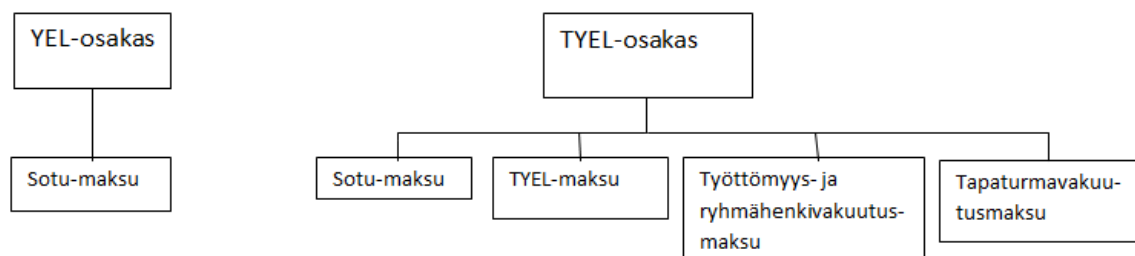
Yleisin vastike työstä on rahapalkka. Rahapalkka voidaan laskea työajan, työn tuloksen tai muun sovitun perusteen mukaan. Määrään vaikuttavat myös työn vaativuus, työntekijän koulutus ja kokemus sekä työolosuhteet. (Engblom & Adamsson 2011, 31.) Palkat ovat vähennyskelpoisia eriä osakeyhtiön verotuksessa, toisin kuin maksetut osingot. Ainoastaan palkansaajan tulee maksaa saamastaan palkasta ansiotuloveroa. Palkansaajan tulee maksaa ansiotuloveroa myös osingosta, joka verotetaan ansiotulona. (Hopeasaari, Hakupäivä 24.1.2014.) Ansiotulovero jaetaan kunnallisveroon ja valtionveroon sekä mahdollisesti kirkollisveroon, jos palkansaaja kuuluu kirkkoon. Valtionvero muodostuu progressiivisen taulukon mukaan. Kunnallis- ja kirkollisvero menee palkasta suhteellisen prosentin mukaan. (Vilkkumaa 2012, 170.) Alla olevassa taulukossa (TAULUKKO 1.) on esitetty vuonna 2014 ansiotuloista pidettävät valtion tuloveroprosentit.

TAULUKKO 1. Palkkojen valtionverotaulukko 2014 (Vuoden 2014 tuloveroasteikkolaki)

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävästä tulon osasta, %
16 300—24 300	8	6,5
24 300—39 700	528	17,5
39 700—71 400	3 223	21,5
71 400—100 000	10 038,50	29,75
100 000—	18 547	31,75

Kun osakeyhtiössä työskentelevä osakas miettii kannattaako hänen nostaa enemmän palkkaa kuin osinkoa yrityksestään, katsoo hän asiaa yleensä sekä osakeyhtiön että henkilökohtaisen verotuksen kannalta. Kokonaisrasitusta tarkasteltaessa tulee huomioida muun muassa palkkojen ja osinkojen käsittely osakeyhtiön verotuksessa sekä YEL- ja TYEL-osakkaan palkan sivukulut. Henkilökohtaisessa verotuksessa yrittäjä tarkastelee ainakin palkan ja osingon ansiotulojen suhdetta, verotuksessa tehtäviä vähennyksiä sekä TYEL-osakkaalla eläkkeen kertymistä palkasta. (Raunio, Romppainen, Ukkola & Kotiranta 2010, 29–30.)

Yrittäjän palkanlaskennassa rahapalkasta vähennetään ennakonpidätys sekä sivukuluja. Sivukulujen määrä riippuu siitä onko yhtiössä työskentelevä osakas YEL- vai TYEL-osakkeenomistaja. YEL-osakkeenomistaja omistaa yli 50 prosenttia osakeyhtiön osakepääomasta yksin tai yhdessä perheenjäsenten kanssa. Henkilö katsotaan myös YEL-osakkeenomistajaksi, jos hän on yrityksessä johtavassa asemassa ja omistaa yksin yli 30 prosenttia osakepääomasta. TYEL-osakkeenomistajana pidetään henkilöä, joka ei täytä YEL-osakkeenomistajan kriteereitä. Jos osakkeenomistaja on YEL-osakkeenomistaja, tarvitsee hänen palkastaan maksaa vain sosiaaliturvamaksu eli sotu-maksu. Jos hän on TYEL-osakkeenomistaja, tulee palkasta maksaa sotu-maksun lisäksi työeläkevakuutusmaksu, tapaturmavakuutusmaksu sekä työttömyys- ja ryhmähenkivakuutusmaksu. (Vilkkumaa 2012, 170–171.) Jos yrittäjä on TYEL-osakkeenomistaja, tulee hänen muistaa, että sosiaalietuudet määräytyvät hänen palkkansa mukaan. Hänen sosiaaliturvansa heikkenee, mikäli TYEL-osakkeenomistaja nostaa pelkästään osinkoa. Huonoimmassa tapauksessa TYEL-osakkeenomistajalle ei kerry eläkettä ollenkaan kyseiseltä verovuodelta. (Hopeasaari, Hakupäivä 24.1.2014.)

KUVIO 1. YEL- ja TYEL-osakkaan palkan sivukulut

3.1.2 Verovapaat henkilökuntaedut

Työnantaja voi tarjota henkilökunnalleen verovapaita etuuksia. Edun tulee olla koko henkilökunnan saatavilla. Myös yrittäjä voi hyödyntää verovapaita henkilökuntaetuja, jos hänellä on osakeyhtiössään itsensä lisäksi palkattua henkilökuntaa. Mikäli osakeyhtiössä ei työskentele kuin yrittäjä ja hänen perheenjäseniänsä, on verotuksessa hyväksyttävien verovapaiden henkilökuntaetujen järjestäminen hankalampaa. Jos yhtiössä työskentelee pelkästään yrittäjä itse, voi hän saada joitain henkilökuntaetuja. (Koponen 2013, 100–102.)

Verovapaita etuja ovat: työterveyshuolto, henkilökunnan alennukset, merkkipäivälahjat, työnantajan tarjoama virkistys- ja harrastustoiminta sekä työnantajan järjestämät yhteiskuljetukset työpaikan ja asunnon välillä. Lisäksi työnantajan tarjoama omaehtoinen liikunta- ja kulttuuritoiminta on verovapaata enintään 400 euroa vuodessa. (Tuloverolaki 69 §.) Edunsaaja saa itse päättää miten kyseisen 400 euroa käyttää. Sen voi käyttää esimerkiksi kokonaan liikuntatoimintaan, jos edunsaaja niin haluaa. Tätä ei ole rajoitettu mitenkään. Jos edun määrä ylittää 400 euroa, tulee ylimenevä osa käsitellä edunsaajan ansiotulona. Tällöin työnantajan tulee muistaa toimittaa kyseisestä summasta myös ennakonpidätys. Se, että onko työntekijä vakituudessa vai osa-aikaisessa työsuhteessa ei vaikuta henkilökuntaetuuden veronalaisuuteen. Kun henkilökuntaetuus on annettu selvästi korvauksena tehdystä työstä, eikä sitä ole maksettu rahapalkkana, katsotaan henkilökuntaetu veronalaiseksi tuloksi. (Engblom & Adamsson 2011, 127–157.)

Osakeyhtiössä myös osakas, joka työskentelee yhtiössä, voi saada verovapaita henkilökuntaetuja. Osakkaan verovapaiden henkilökuntaetujen laajuuteen vaikuttaa se, että onko

yhtiössä muuta palkattua henkilökuntaa. Jos muuta henkilökuntaa ei ole, voi yhtiössä työskentelevä osakas saada omaehtoisen liikunta- ja kulttuuritoiminnan käyttöönsä. Mikäli yhtiössä on muuta palkattua henkilökuntaa, on myös osakas oikeutettu saamaan verovapaita henkilökuntaetuja, jos ne ovat koko henkilökunnan saatavilla. (Engblom & Adamsson 2011, 127–157.)

Työterveyshuolto

Työterveyshuoltolain (Työterveyshuoltolaki 14 §) mukaan verovapaana henkilökuntaetuna työterveyshuollon tulee olla kohtuullista ja tavanomaista. Pakolliset työterveystarkastukset eivät ole verollista etua työntekijälle (Työterveyslaki 12 §). Työnantajalla tulee olla työpaikka terveydenhoitosuunnitelma ja sen mukainen sopimus työterveyshuollon kanssa. Sopimuksessa tulee määritellä minkä laajuisia terveydenhoitopalveluita yrityksen työntekijät saavat. Yhtiössä työskentelevä yrittäjä voi saada työterveyshuollon henkilökuntaetuna, jos työterveyshuollon kulut ovat kohtuullisia ja tavanomaisia hänen työpanokseensa nähden (Engblom & Adamsson 2011, 129).

Henkilökunta-alennus

Henkilökunta-alennus on työntekijälle verovapaa, kun alennus on kohtuullinen ja tavanomainen, alennus koskee työnantajan valmistamia tai välittämiä tuotteita ja etu on koko henkilökunnan käytettävissä. Alennus voi olla suuruudeltaan enintään sen verran kuin se olisi jälleenmyyjälle tai asiakkaalle annettava enimmäisalennus. Henkilökunta-alennus voi olla näitä suurempi vain, jos tuote on yleisesti myynnissä alennettuun hintaa, tuote on vioittunut tai epäkurantti. Mikäli työntekijä saa suuremman alennuksen kuin verottaja katsoo verovapaaksi, katsotaan ylimenevä osa edunsaajan ansiotuloksi. (Engblom & Adamsson 2011, 137–139.)

Merkkipäivälahja ja vähäinen muu lahja

Työnantaja voi antaa henkilökunnalleen verovapaan merkkipäivälahjan. Merkkipäiviä ovat 50-, 60-, ja 70-vuotispäivät, hääpäivät, pitkäaikaiseen palveluun perustuva merkkipäivä ja eläkkeelle siirtyminen. Lahjan arvo lasketaan lahjansaajan palkan mukaan. Lahjan arvo saa olla noin 1 – 2 viikon bruttopalkan verran. Vähäisempiä lahjoja ovat muun muassa joululahjat. Ne saavat olla korkeintaan 100 euroa henkilöä kohden. Lahjat eivät saa olla lahjakortteja, joulurahoja tai muuta

rahaan verrattavaa. Jos tällaisia lahjoja kuitenkin annetaan henkilökunnalle, katsotaan ne verotuksessa palkaksi. (Engblom & Adamsson 2011, 144.)

Virkistys- ja harrastustoiminta

Virkistys- ja harrastustoiminta voi olla työnantajan järjestämää toimintaa joko omissa toimitiloissa tai ulkopuolisen toimitiloissa. Työnantajan järjestämiä virkistys- ja harrastustoimintoja ovat muun muassa virvokkeet ja kahvileivät, loma-asunnot, juhlatilaisuudet, hieronta, urheilu- ja liikuntatoiminta sekä urheiluvarusteet. Loma-asunnon verovapauden edellytyksenä on se, että henkilökunnasta kaikilla on mahdollisuus käyttää sitä. Jos pelkästään muutamilla on oikeus käyttää yrityksen loma-asuntoa, on se silloin verotettavaa tuloa. Matkakustannukset loma-asunnolle ei ole verovapaita, vaan ne tulee henkilökunnan itse maksaa. Hieronnan tulee olla työnantajan järjestämää palvelua. Mikäli työntekijä menee omaehtoisesti hierojalla ja työnantaja korvaa sen, on kyseessä työntekijän palkkaa. (Engblom & Adamsson 2011, 145–147.)

Omaehtoinen liikunta- ja kulttuuritoiminta

Omaehtoisessa liikunta- ja kulttuuritoiminnassa työnantaja sopii ulkopuolisen palveluntarjoajan kanssa, että millä maksuvälineellä työntekijät suorittavat palvelun maksamisen. Työntekijän tulee olla tunnistettavissa, jotta etua voidaan käyttää. Tämä tarkoittaa sitä, että maksuvälineenä tulisi käyttää sellaista lippua tai korttia, josta edun käyttäjän henkilöllisyys selviää. Jos edunsaaja ostaa esimerkiksi sarjalippuja elokuviin, ovat liput vain hänen henkilökohtaisessa käytössä. Tavanomaisena liikuntana pidetään aktiivista liikuntaa, kuten esimerkiksi kuntosalia ja keilausta. Kuitenkaan liikunta- ja kulttuurilipuilla ei voi ostaa esimerkiksi hierontaa, koska sitä ei pidetä aktiivisena liikuntana. Kuten aikaisemmin jo kerrottiin, hieronta voidaan kuitenkin tarjota työnantajan järjestämänä virkistys- ja harrastustoimintana. Kulttuuritoimintaan etua voi käyttää taiteeseen, joka ei ole luonteeltaan kaupallinen. Tällaista toimintaa voi olla esimerkiksi edunsaajan käynti teatterissa, museossa tai elokuvissa. Lisäksi erilaiset työpajat ovat verovapaita etuja, jos siellä on ohjattua toimintaa ja siellä edunsaaja itse tekee kurssille kuuluvia asioita. Materiaalihankinnat tulee kuitenkin tehdä itse. Jos kurssi on tutkintoon johtava, ei sitä katsota työntekijän verovapaaksi eduksi. (Engblom & Adamsson 2011, 151–154.)

3.1.3 Verovapaat matkakorvaukset

Työntekijä voi saada työnantajaltaan verovapaita korvauksia työmatkoistaan. Korvaukset voivat olla päivärahoja, matkustamiskulujen korvauksia sekä kohtuullisia ruokailu ja majoitus kulujen korvauksia. (Tuloverolaki 71 §.) Jos työntekijä on käyttänyt omaa autoaan työajoihin, voi hän periä työnantajaltaan kilometrikorvauksia. Kilometrikorvauksen verovapaa enimmäismäärä vuonna 2014 on 0,43 euroa kilometriltä (Verohallinto 2014b, Hakupäivä 11.2.2014). Mikäli työnantaja maksaa täyden kilometrikorvauksen, ei työntekijä voi vähentää mitään autokuluja omassa verotuksessaan. Vähennys ei ole mahdollinen silloinkaan, kun suurin osa oman auton ajoista on yrityksen ajoja. Myös yrityksessä työskentelevä osakas voi nostaa kilometrikorvauksia, jos edellytykset siihen täyttyvät, koska kilometrikorvaukset eivät edellytä palkan saamista. (Koponen 2013, 143.) Kilometrikorvauksia ei voi saada kodin ja työpaikan välisistä matkoista. Jos työntekijällä on vapaa autoetu, ei hän voi silloinkaan saada kilometrikorvauksia työajoistaan. Auton käyttöedun omaava työntekijä voi saada kilometrikorvausta enintään 0,13 euroa kilometriltä, kun hän itse maksaa polttoaineet. (Verohallinto 2014b, Hakupäivä 11.2.2014.)

Päiväraha on korvausta kohtuullisista ruokailu- ja muiden elinkustannuksien lisääntymisestä, kun työntekijä on työmatkalla (Verohallinto 2014b, Hakupäivä 11.2.2014). Jotta päivärahoja voidaan maksaa, tulee työntekijän toimittaa työnantajalle matkalasku. Matkalaskusta tulee käydä ilmi työmatkan kesto, kohde ja tarkoitus. (Koponen 2013, 216.) Jotta verovapaata päivärahaa voidaan maksaa, tulee työmatkan olla yli 15 kilometrin päässä työpaikasta tai kotoa, riippuen siitä kummasta työmatka on aloitettu. Päivärahan suuruuteen vaikuttaa lisäksi työmatkan kohdema. Verohallinto julkaisee vuosittain maakohtaiset päivärahojen määrät. Kotimaan päivärahat vuonna 2014 ovat: osapäiväraha 18,00 euroa ja kokopäiväraha 39,00 euroa. (Verohallinto 2014b, Hakupäivä 11.2.2014.)

Osapäivärahan voi saada silloin, kun työmatka kestää yli kuusi tuntia ja kokopäivärahan silloin, kun työmatka kestää yli kymmenen tuntia. Kun työmatkan kesto ylittää täyden vuorokauden yli kahdella tunnilla, oikeuttaa se osapäivärahaan. Ja jos, työmatkan kesto ylittää täyden vuorokauden yli kuudella tunnilla, on työntekijällä oikeus saada siltä osin kokopäivärahaa. Kuitenkin, jos matkustaja saa matkan yhteydessä ruoan tai matkalippuun sisältyy ruoka, puolittuu edellä mainitut päivärahojen määrät. Kokopäivärahaan katsotaan sisältyvät kaksi ruokaa, ja jos työmatkainen saa molemmat ruoat ilmaiseksi, puolittuu hänen saamansa kokopäiväraha.

Osapäivärahaan katsotaan kuuluvaksi yksi ruoka ja, jos päivärahasaaja saa tämän ilmaiseksi, puolittuu hänen saamansa osapäiväraha. (Verohallinto 2014b, Hakupäivä 11.2.2014.)

3.2 Luontoisedut

Luontoisetu on yleensä korvaus työntekijälle tehdystä työstä, jota ei ole maksettu rahana. Edut ovat yleensä myös säännöllisiä ja jatkuvia. Luontoisetuja ovat auto-, autotalli- asunto-, tietoliikenne-, ravinto- ja puhelinetu sekä työsuhdematkaliput. (Verohallinto 2013a, Hakupäivä 31.1.2014.) Tuloverolain (TVL 64 §) mukaan luontoisetu on verotettavaa ansiotuloa ja se arvioidaan käypään arvoon. Verottaja ilmoittaa vuosittain laskentaperusteiden luontoisetujen käypään arvoon. Yleisimpiä luontoisetuja Suomessa ovat puhelinetu sekä ravintoetu. Vuonna 2012 puhelinetu oli noin 400 000 työntekijällä ja ravintoetu noin 300 000 työntekijällä. (Kaari 2014a, 4.)

3.2.1 Asuntoetu

Asuntoetu tarkoittaa sitä, että työnantaja on antanut omistamansa tai vuokraamansa asunnon työntekijänsä työ- tai virka-asunnoksi. Verotuksellisesti asuntoedusta ei ole kyse silloin kun, työntekijä vuokraa omistamaansa asuntoa työnantajalle ja tämä antaa asuntoetuna sen takaisin työntekijälle. Asuntoedun määrään vaikuttavat asunnon rakennusvuosi, pinta-ala sekä sijaintikunta. (Verohallinto 2013a, Hakupäivä 31.1.14.)

Asunnon valmistumisvuotena pidetään sitä vuotta jolloin rakennus on valmistunut. Jos kuitenkin rakennus on kokonaan peruskorjattu, pidetään peruskorjauksen valmistumisesta asunnon valmistumisvuotena. Asunnon pinta-alasta otetaan huomioon kaikki tilat, jotka jäävät seinäpintojen sisäpuolelle. Kuitenkin sellaiset tilat joiden huonekorkeus on alle 160 senttimetriä, jätetään luontoisedun arvoa laskettaessa pois. Ennen vuotta 1961 valmistuneista taloissa otetaan pinta-alasta huomioon 150 neliometriä. Ylimenevistä neliömetreistä otetaan huomioon vain 50 prosenttia. (Verohallinto 2013a, Hakupäivä 31.1.14.)

Edun arvoa laskettaessa huomioidaan myös se, että mihin asuntoa käytetään. Jos asuntoa käytetään ainoastaan asumiseen, otetaan koko asunnon pinta-ala huomioon laskelmia tehdessä. Jos kuitenkin asuntoa käytetään asumisen lisäksi työkäyttöön, jätetään laskelmasta se osa pinta-

alasta pois, mikä kuuluu työkäyttöön. Mikäli asuntoa käytetään muuhunkin käyttöön kuin asumiseen, tulee se olla todistettavissa. Esimerkiksi pohjapiirustuksesta tulee pystyä näyttämään, että yksi huone on työkäytössä. (Engblom & Adamsson 2011, 75.) Vuonna 2014 asuntoedun ja siihen sisältyvän lämmityksen laskenta-arvot keskuslämmitysasunnoissa käydään läpi seuraavissa taulukoissa. (TAULUKKO 2. & TAULUKKO 3.)

TAULUKKO 2. Asuntoedun laskenta pääkaupunkiseudulla: Helsinki, Espoo, Kauniainen, Vantaa (Verohallinto 2013b, Hakupäivä 31.1.14)

Asunnon valmistumisvuosi:	Edun arvo euro/kk
Ennen vuotta 1961	178 € + 10,80 € neliömetriltä
Vuosina 1961 – 1983	168 € + 8,20 € neliömetriltä
Vuonna 1984 tai myöhemmin	173 € + 9,10 € neliömetriltä

TAULUKKO 3. Asuntoedun laskenta muualla Suomessa (Verohallinto 2013b, Hakupäivä 31.1.14)

Asunnon valmistumisvuosi:	Edun arvo euro/kk
Ennen vuotta 1984	109 € + 5,80 € neliömetriltä
Vuosina 1984 – 1991	111 € + 6,85 € neliömetriltä
Vuonna 1992 tai myöhemmin	117 € + 8,00 € neliömetriltä

3.2.2 Autoetu

Kun yrityksen omistamaa tai vuokraamaa henkilö- tai pakettiautoa käytetään omiin yksityisajoihin, tulee auton käyttäjällä olla tällöin autoetu. Autoetu voi olla luontoisetuna kahdenlaista, joko vapaa autoetu tai auton käyttöetu. Vapaassa autoedussa työnantaja korvaa kaikki auton kustannukset. Auton käyttöedussa edunsaaja maksaa ainakin polttoaineet itse. (Engblom & Adamsson 2011, 53.) Autoedun arvo määräytyy kahdesta osasta. Perusarvo vastaa auton pääomakustannuksia, jotka saadaan uushankintahinnasta laskemalla. Perusarvo on vanhemmissa autoissa pienempi entä uusissa autoissa. Vapaassa autoedussa käyttökustannuksia ovat huolto-, korjaus-, ja

rengaskustannukset sekä polttoainekustannukset. Käyttökustannukset ovat yleensä pienempiä uusissa autoissa entä vanhoissa. (Verohallinto 2013a, Hakupäivä 31.1.2014.)

Perusarvon uushankintahinta on kyseisen automallin suositushinta vähennettynä 3 400 euroa. Jos autolle ei ole saatavilla suositushintaa, käytetään hintana lähimpänä olevan automallin hintaa. Saatu perusarvo pyöristetään lähimpään alempaan 10 euroon. Perusarvo on 80 prosenttia edellä kerrotusta perusarvosta, jos edunsaaja ajaa kalenterivuoden aikana yli 30 000 kilometriä tai hän joutuu vaihtamaan autoa useita kertoja kuukauden aikana. Auton uushankintahintaan voidaan lisätä lisävarusteita, mikäli niiden arvo ylittää 850 euroa. Lisävarusteiksi ei lueta talvirenkaita tai autopuhelinta. (Verohallinto 2013a, Hakupäivä 31.1.2014.) 2014 autoedussa auton ikä on jaettu kolmeen eri ryhmään. Alla olevassa taulukossa (TAULUKKO 4.) näkyy kuinka autoedun arvo määräytyy ikäryhmän ja autoedun tyyppin mukaan.

TAULUKKO 4. Autoedun arvon määrittely (Verohallinto 2013b, Hakupäivä 31.1.2014.)

	vuonna 2012–2014 käyttöön otettu auto	vuonna 2009–2011 käyttöön otettu auto	ennen vuotta 2009 käyttöön otettu auto
Vapaa autoetu	1,4 % uushankintahinnasta + 285 € tai 0,19 €/km	1,2 % uushankintahinnasta + 300 € tai 0,2 €/km	0,9 % uushankintahinnasta + 315 € tai 0,21 €/km
Auton käyttöetu	1,4 % uushankintahinnasta + 105 € tai 0,07 €/km	1,2 % uushankintahinnasta + 120 € tai 0,08 €/km	0,9 % uushankintahinnasta + 135 € tai 0,09 €/km

Käyttökustannukset voidaan laskea joko kuukausitasolla tai kilometrien mukaan. Jos käytetään kilometrikohtaista arvoa, pitää edunsaajan täyttää ajopäiväkirjaa. Ajopäiväkirjasta tulee käydä ilmi autolla ajatut kilometrit päivittäin. Yksityisajoista ajopäiväkirjaan tulee ilmoittaa päivässä ajettu kilometrien yhteismäärä. Työajoista ajopäiväkirjaan tulee merkitä ajon: alkamis- ja päättymisaika, alkamis- ja päättymispaikka, ajomittarin lukemat alussa ja lopussa, matkan tarkoitus, matkan pituus, auton käyttäjä ja tarvittaessa myös ajoreitti. (Verohallinto 2013b, Hakupäivä 31.1.2014.) Työntekijälle kilometrien mukaan laskettu etu on edullisin vaihtoehto, jos hänen yksityisajot jäävät vuodessa 18 000 kilometrin alle (Kaari 2014a, 5).

3.2.3 Ravintoetu

Ravintoetu tarkoittaa edullista tai ilmaista lounasta, jonka työntekijä saa työnantajaltaan. Ravintoetu verotetaan osana työntekijän palkkaa, niin kuin muutkin luontoisedut. (Kaari 2014b, 8.) Ravintoetu voidaan järjestää työntekijälle usealla eri tavalla. Se miten etu on järjestetty, vaikuttaa edun arvon määräytymiseen. Ravintoetu voi olla tavanomainen, laitospuokailu, oppilas- tai muun vastaavan ruokailun valvonnan yhteydessä saatu etu, hotelli- ja ravintola-alan henkilökunnan ravintoetu tai lentohenkilöstön lennon aikana saama ateria, tai lounasseteli tai maksukortti. (Verohallinto 2013a, Hakupäivä 31.1.2014.)

Jos edunsaaja ei voi käyttää saamaansa ravintoetua esimerkiksi sairasloman takia, hän voi palauttaa ruokaliput tai pyytää, että käyttämättömät liput vähennetään seuraavan kuukauden edusta (Engblom & Adamsson 2011, 83). Verottaja on tiukentanut luontoisetujen tarkkailua, varsinkin lounaseteleiden ja maksukorttien osalta. Seuraavaksi tarkastellaan lähemmin tavanomaista ravintoetua sekä lounaseteleitä ja maksukortteja.

Tavanomainen ravintoetu

Tavanomaisena ravintoetuna pidetään ruokailua, joka on järjestetty työnantajan ylläpitämässä työpaikkaruokalassa, muun toimijan ylläpitämässä työpaikkaruokalassa tai sopimusruokailuna. Työpaikkaruokalalla tarkoitetaan työnantajan tiloissa sijaitsevaa ruokalaa, joka on tarkoitettu yrityksen henkilöstölle. (Verohallinto 2013a, Hakupäivä 31.1.2014.)

Vuonna 2014 tavanomaisen ravintoedun arvo on 6,10 euroa aterialta. Tällöin työnantajan välittömien kustannusten sekä näiden arvonlisäveron tulee olla vähintään 6,10 euroa, mutta enintään 10,00 euroa. Jos kustannukset alittavat 6,10 euroa tai ylittävät 10,00 euroa, pidetään edun arvona välittömiä kustannuksia sekä niiden arvonlisän määrää. (Verohallinto 2013b, Hakupäivä 31.1.2014.)

Lounassetelit ja maksukortit

Lounassetelit ja maksukortit ovat ruokalippuja, joita käytetään muuhun kuin sopimusruokailuihin (Verohallinto 2013a, Hakupäivä 31.1.2014). Lounaseteleillä ja maksukorteilla voi ostaa vähittäiskaupasta vain salaatteja ja Take Away – ruokaa (Engblom & Adamsson 2011, 22).

Vuonna 2014 nimellisarvoltaan enintään 10,00 euron lounassetelien ja maksukorttien edun arvo on 75 prosenttia nimellisarvosta, kuitenkin vähintään 6,10 euroa. Yli 10,00 euron nimellisarvoiset lounassetelit ja maksukortit arvostetaan nimellisarvoon. Jotta etu voidaan arvosta 75 prosenttiin nimellisarvostaan, edellyttää se, että lounasseteliä ja maksukorttia ei voi käyttää muuhun kuin lounaan ostamiseen. Jos lounassetelillä tai maksukortilla voi ostaa muitakin tuotteita, arvostetaan lounassetelit ja maksukortit nimellisarvoonsa. (Verohallinto 2013b, Hakupäivä 31.1.2014.) Maksukortille voidaan ladata enintään lounasedun enimmäismäärä eli 10,00 euroa jokaista kuukauden kotimaista työpäivää kohden. Maksukortille tulee asettaa myös rajat, joita pienempää tai suurempaa summaa ei voida kerralla käyttää. Pienin summa, jonka kortilta voi veloittaa, tulee olla 6,10 euroa ja suurimman summan tulee olla 10 euroa. (Kaari 2014b, 7.)

Mikäli työntekijällä on käytössään maksukortti, tulee työnantajan tarkistaa maksukortin saldo vähintään kalenterivuoden lopussa, kun palkkojen vuosi-ilmoitukset tulee tehdä. Maksukortti voi olla käytettävissä yli yhden kuukauden kerrallaan. Mikäli maksukortille jäänyt saldo kuuluu työnantajalle eikä työntekijälle, ei tästä seuraa verotuksellisia toimenpiteitä työntekijälle. Jos kuitenkin saldo kuuluu työntekijälle, huomioidaan se myös hänen verotuksessaan. Maksukortin saldo on veronalaista tuloa 75 prosenttia kortin saldosta, mutta kuitenkin vähintään 6,10 euroa. Jäljellä oleva saldo, joka jää työntekijälle, katsotaan kokonaan työntekijän veronalaiseksi tuloksi. (Verohallinto 2014d, Hakupäivä 27.2.2014.) Lounaseteleiden kohdalla työntekijän ei tarvitse tarkastaa käyttämättömien seteleiden määrää. Työntekijä voi käyttää lounaseteleitänsä voimassaolopäivään asti. (Kaari 2014b, 9.)

Maksukorttien ravintoetujen laskemisessa on havaittu Kaaren mukaan puutteita, koska laskutavat vaihtelevat maksukortin käytön mukaan. Työntekijä veronalaiseksi tuloksi tulisi 1 700 euroa, jos hän maksaa lounaansa kortilta suoraan. Jos kuitenkin työntekijä käyttää maksukorttia niin, että siellä ei ole saldoa ja maksukortin tarjoaja veloittaa työnantajaa kortin käytön mukaan, tulisi työntekijän veronalaiseksi tuloksi 1 550 euroa. Ero johtuu siitä, että kun kortille ladataan saldoa jota työntekijä käyttää, käytetään veronalaista tuloa laskettaessa lounaan arvona 10 euroa. Jos työntekijän lounaat veloitetaan vasta kortin käytön jälkeen, käytetään lounaan arvona 75 prosenttia ostetun lounaan hinnasta. Kuitenkin lounaan arvoksi katsotaan vähintään 6,10 euroa. (Kaari 2014b, 10.)

3.2.4 Puhelinetu

Puhelinetu syntyy silloin, kun työnantaja maksaa puhelimen käyttäjän yksityispuhelut työpaikalle hankitusta puhelimesta. Veronalaista etua ei synny pelkästään siitä, että työnantaja on hankkinut työkäyttöön puhelimen sekä liittymän. Jotta etua ei synny, tulee voida todistaa se, että työntekijä ei käytä puhelinta työajan ulkopuolella, esimerkiksi viikonloppuisin, iltaisin tai lomalla. On myös mahdollista, että työ- ja yksityispuhelut erotellaan. Työnantaja voi laskuttaa työntekijältä yksityispuheluiden osuuden, työntekijä voi maksaa operaattorille yksityispuhelujen osuuden tai työntekijä voi maksaa koko laskun ja veloittaa työpuheluiden osuuden työnantajalta. (Engblom & Adamsson 2011, 91.)

Puhelinedun luontoisetuarvo vuonna 2014 on 20 euroa kuukaudessa. Luontoisetuarvo kattaa puheluista, tekstiviesteistä ja multimediateksteistä aiheutuneet kustannukset. (Verohallinto 2013b, Hakupäivä 31.1.2014.) Puhelinedun arvoon ei vaikuta se, että mikä arvoinen puhelin on (Kaari 2014a, 4).

Luontoisedun voi saada samaan aikaan matkapuhelimesta ja kotipuhelimesta. Edunsaajalla voi olla myös useampi matkapuhelin tai matka- ja autopuhelin käytössään. Jos jokaisessa puhelimesta on oma SIM-kortti, syntyy jokaisesta liittymästä erikseen luontoisetu. Jos SIM-kortteja on vain yksi tai on olemassa rinnakkaiskortti, jossa on sama numero, niin katsotaan puhelinetuja olevan vain yksi. (Verohallinto 2013a, Hakupäivä 31.1.2014.)

3.3 Osakepääoman alentaminen

Osakeyhtiö voi palauttaa yhtiönsä sidottua omaa pääomaa. Palautus tapahtuu joko osakepääoman, ylikurssi- tai vararahastosta olevan pääoman jakamisella. Osakkeenomistajan ei ole tarvinnut itse sijoittaa osakeyhtiöön palautuksen suuruista euromäärää. Osakkeenomistajan palautuksesta saamaa myyntivoittoa verotetaan pääomatulona. Palautuksen saajalla on kuitenkin oikeus vähentää osakkeiden hankintameno palautusta vastaavalla määrällä. Kun hankintameno on kerran käytetty, ei sitä voi käyttää uudestaan. (Vilkkumaa 2012, 153–154.)

Päätös osakepääoman alentamisesta tehdään yhtiökokouksessa. Osakepääoma ei kuitenkaan saa laskea yksityisessä osakeyhtiössä alle 2 500 euron ja julkisessa osakeyhtiössä alle 80 000

euron. Yhtiökokouksen päätöksessä tulee käydä ilmi, kuinka paljon osakepääomaa alennetaan tai ainakin alentamisen enimmäismäärä. Lisäksi päätöksestä on käytävä ilmi, palautetaanko osakepääomaa, käytetäänkö osakepääoman alentaminen tappioiden kattamiseen vai siirretäänkö se vapaan oman pääoman rahastoon. (Osakeyhtiölaki 14:1 §.)

Velkojilla on oikeus vastustaa osakepääoman alentamista, jos heidän saatavansa on syntynyt ennen osakepääoman alentamista koskevaa kuulutusta. Tätä kutsutaan velkojien suojaamennettelyksi. Kuitenkin, jos osakepääoman alentaminen käytetään tappioiden kattamiseen, ei velkojilla ole oikeutta vastustaa alentamista. Lisäksi vastustamisoikeutta ei ole, jos osakepääomaa kasvatetaan yhtä aikaa vähintään alennetulla summalla. (Osakeyhtiölaki 14:2 §.)

3.4 Omien osakkeiden hankkiminen tai lunastaminen

Osakeyhtiö voi päättää joko hankkia omia osakkeitaan tai lunastaa osakkeenomistajilta yhtiön osakkeita vastikkeetta tai vastiketta vastaan (Osakeyhtiölaki 15:1 §). Kun osakeyhtiö hankkii osakkeitaan, verotetaan osakkeenomistajaa myyntivoittoja koskevien ohjeiden mukaan, koska osakeyhtiön ja osakkeenomistajan välillä tapahtuu kauppa. Osakkeenomistajan tulee saada osakkeistaan käypä hinta. Jos osakkeista maksetaan käypää hintaa enemmän, verotetaan se osakkeenomistajalta peiteltynä osinkona. Mikäli käypää hintaa ei ole tiedossa, voi kauppa vertailla vasta tapahtuneisiin vastaaviin kauppoihin tai sitten käypä hinta joudutaan arvioimaan. Kun hankintaa ollaan miettimässä, on hyvä hakea muun muassa ennakkotietoja ennen kuin hankinta toteutetaan. Tällä tavalla voidaan pienentää riskiä, että hankintaa käsiteltäisiin osakkeenomistajan osalta peiteltynä osinkona. (Vilkumaa 2012, 155–161.)

Käypä hinta voidaan selvittää substanssi- tai tuottoarvomenetelmällä. Substanssimenetelmässä osakeyhtiön omaisuus arvostetaan käypään arvoon, jos tarvittavat tiedot ovat saatavilla. Mikäli muita tietoja ei ole, tulee substanssimenetelmässä käyttää tasearvoja. Substanssihintaa saadaan jakamalla osakeyhtiön omaisuuden nettoarvo osakkeiden lukumäärällä. Osakeyhtiön omaisuuden nettoarvo saadaan, kun omaisuserien arvosta vähennetään yhtiön velat. Tuottoarvomenetelmässä käytetään apuna osakeyhtiön tilinpäätöksestä kolmen viime vuoden tuloksia, jotka voi oikaista tarvittaessa. Näiden perusteella lasketaan keskitulos, joka pääomitetään 15 prosentin korkokannalla, jollei muuta ole mainittu. Tuottoarvohinta saadaan, kun

osakeyhtiön tuottoarvo jaetaan osakkeiden lukumäärällä. Mikäli tuottoarvohinta on suurempi kuin substanssihintana, voi osakkeen käypänä hintana käyttää näiden keskiarvoa. Jos substanssihintana on suurempi kuin tuottoarvohinta, tulee sitä käyttää osakkeiden käypänä hintana. (Vilkkumaa 2012, 160–161.)

Hankinta- ja lunastamispäätöksessä tulee käydä ilmi seuraavat asiat:

1. Onko kyse omien osakkeiden hankkimisesta vai lunastamisesta
2. Osakkeiden lukumäärä tai enimmäismäärä osakelajeittain
3. Keneltä osakkeet on hankittu/lunastettu
4. Aika, johon mennessä hankittavat osakkeet on tarjottava yhtiölle. Tai päivä, jolloin osakkeet lunastetaan
5. Osakkeista maksettava vastike ja perustelut sille. Jos vastike on muuta kuin rahaa, selvitys omaisuuden arvosta.
6. Vastikkeen maksuaika
7. Miten vaikuttaa osakeyhtiön omaan pääomaan (Osakeyhtiölaki 15:7 §).

Omien osakkeiden hankkimista ja lunastamista on rajoitettu osakeyhtiölaissa. Yksityinen osakeyhtiö ei saa hankkia tai lunastaa kaikkia yhtiön osakkeita. Julkinen osakeyhtiö puolestaan ei saa hankkia tai lunastaa yli kymmenesosaa yhtiön osakkeista. (Osakeyhtiölaki 15:11 §.)

3.5 Varojen jakaminen vapaan pääoman rahastosta

Vapaan pääoman rahastojen varojenjako rinnastetaan osingonjakoon. Yleisin vapaan pääoman rahasto on SVOP-rahasto. (Raunio ym. 2010, 59.) Päätöksen vapaan pääoman rahaston jakamisesta tekee yhtiökokous (Osakeyhtiölaki 13:6 §). Vapaan pääoman rahastot jaetaan yleensä osakeomistuksien suhteessa, niin kuin osinko. Jos SVOP-rahasto halutaan palauttaa vain nimetyille osakkaille, tulee tästä olla määräys yhtiöjärjestyksessä tai jokaisen osakkaan suostumus. (Raunio ym. 2010, 59.)

Listamattoman osakeyhtiön varojenjako vapaan pääoman rahastosta voidaan käsitellä osingon lisäksi luovutusvoittona (TVL 33b §). Pääoman palautusta voidaan kuitenkin käsitellä luovutusvoittona ainoastaan verovuoteen 2016 asti, jolloin siirtymäsäännöksen aika päättyy. Jotta varojenjako voidaan käsitellä luovutusvoittona, edellyttää se, että pääomasijoitus

palautetaan kymmenen vuoden kuluessa. Lisäksi pääomasijoituksesta tulee olla luotettavat dokumentit olemassa, jolla sijoitus voidaan todentaa. Osakkeenomistajan sijoitus SVOP-rahastoon lisää verotuksessa osakkeen hankintamenoa silloin, kun sijoitus liittyy osakkeen hankintaan. Jos vapaan pääoman palautus on verohallinnon mukaan pääomanpalautusta, vähentää se vastaavasti osakkeiden hankintamenoa, mikäli palautus katsotaan osakkeiden luovutukseen rinnastettavaksi tuloksi. (Verohallinto 2014e, Hakupäivä 3.5.2014.)

Seuraavia siirtymäsäännöksiä noudatetaan vuosina 2014 ja 2015. Pääomasijoituksena kertyneitä varoja jaetaan kahteen ryhmään verovuosina 2014 ja 2015. Ensimmäinen ryhmä on ennen 1.1.2014 tehdyt sijoitukset ja toinen ryhmä on 1.1.2014 ja sen jälkeen tehdyt sijoitukset. Ennen 1.1.2014 tehtyjen sijoitusten osalta ei ole väliä, että kuka sijoituksen vapaaseen omaan pääomaan on tehnyt. 1.1.2014 tai sen jälkeen vapaan pääoman sijoituksen voi tehdä vain osakkeenomistaja. Lisäksi pääomasijoitus tulee olla todennettavissa luotettavasta lähteestä, josta nähdään, että pääomasijoituksen edellytykset täyttyvät. (Verohallinto 2014e, Hakupäivä 3.5.2014.)

3.6 Osakslaina

Osakslainaa ovat henkilöosakkaan tai hänen perheenjäsenensä nostama rahalaina osakeyhtiöstä verovuoden aikana. Lainasta verovuoden lopussa maksamatta oleva määrä verotetaan luonnollisen henkilön pääomatulona. (Tuloverolaki 53a §.) Osakslaina on sallittua silloin, jos se ei riko osakeyhtiön yleisiä periaatteita (Raunio & Romppainen ym. 2010, 21). Osakslaina on pääomatuloa silloin, kun osakas tai hänen perheenjäsenensä yksin tai yhdessä omistavat vähintään 10 prosenttia yhtiön osakkeista. Myös silloin, jos heillä on 10 prosentin osuus yhtiön kaikkien osakkeiden äänimäärästä, katsotaan laina pääomatuloksi. (Tuloverolaki 53a §.)

Pääomatuloverotus on muuttunut vuonna 2014 hieman aikaisempaan vuoteen verrattuna. Vuonna 2014 pääomatuloa verotetaan 30 prosentilla ja 32 prosentilla, niin kuin vuonna 2013. Erona edelliseen vuoteen on se, että pääomatulo verotetaan 32 prosentilla jo 40 000 euroa ylittävältä osalta, eikä vasta yli 50 000 euron menevältä osalta. (Järvikare & Mattila 2013, 3.) Osakslaina ei ole pääomatuloa vielä silloin kun päätös lainasta on tehty, vaan vasta kun se on nostettu (Verohallinto 2010, Hakupäivä 25.1.2014).

Verovelvollisella on oikeus vähentää tulonhankkimismenona pääomatuloistaan takaisin maksamansa määrä osakaslainasta, jos maksu on tapahtunut viimeistään viiden verovuoden kuluessa lainan nostamisvuoden jälkeen (Tuloverolaki 54c §). Vähennyksen voi saada alijäämähyvityksenä ansiotuloverosta, jos lainan takaisinmaksajalla ei ole pääomatuloja (Tuloverolaki 60 §). Alijäämähyvitys voi kuitenkin enimmillään olla 1400 euroa (Tuloverolaki 131 §). Verovelvollisella ei tarvitse olla enää osakkeita osakaslainan takaisinmaksu hetkellä, jotta hän saisi tehdä kyseisen vähennyksen (Koponen 2013, 157).

Osakaslainan pääomalle ei tarvitse maksaa korkoa, jos laina verotetaan pääomatulona. Jos kuitenkin lainanottaja yksin tai perheenjäsentensä kanssa ei omista 10 prosenttia osakkeista tai vastaavaa osuutta kaikkien osakkeiden äänimäärästä, tulee lainan olla korollista. Lisäksi lainasta tulee maksaa korkoja silloin, kun laina maksetaan saman verovuoden aikana kuin se on nostettu. (Engblom & Adamsson 2011, 119–120.) Mikäli lainasta ei peritä korkoa, vaikka siitä kuuluisi periä, verotetaan tätä niin sanottua korottomuusetua peiteltyä osinkona (Örnberg 2014, 4). Osakaslainan korot ovat vähennyskelpoisia, jos osakaslaina on otettu tulonhankkimista varten, esimerkiksi vuokra-asunnon ostoa varten. Lisäksi, jos laina on otettu vakituisen asunnon hankkimista tai peruskorjausta varten, on lainan koroista 75 prosenttia vähennyskelpoisia. (Tuloverolaki 58 §.)

Lainoista tulee kertoa erikseen toimintakertomuksessa, jos ne ylittävät 20 000 euroa tai viisi prosenttia yhtiön omasta pääomasta (Osakeyhtiölaki 8:6 §). Osakaslainan määrä ilmoitetaan osakeyhtiön veroilmoituksella (Koponen 2013, 155). Osakaslaina ei ole osakeyhtiön verotuksessa vähennyskelpoista, kuten palkat ovat (Vahtera 2012, 12).

Osakaslainan nostaminen voidaan katsoa verotuksessa joissain tapauksissa jopa veronkiertona. Jos osakas nostaa vuoden alussa lainaa ja maksaa sen pois ennen vuoden vaihdetta ja ottaa uuden lainan taas seuraavan vuoden alussa, voidaan hänen toimintansa tulkita verojen kiertämiseksi. (Vilkkumaa 2012, 164–165.) Jos voidaan osoittaa, että osakaslainan ottajalla ei ole ollut tarkoitustakaan maksaa lainaa takaisin, voidaan lainan koko pääoma verottaa peiteltyä osinkona. Myös osakaslainat, jotka on nostettu ennen 3.4.1998 ja joita ei ole lyhennetty, voi verottaja pitää peteltyä osinkona. (Koponen 2013, 159–160.)

3.7 Peitelty osinko

Peitelty osinko on rahanarvoinen olennaisesti poikkeava hinnoittelu tai vastikkeeton etu, jonka osakeyhtiö antaa osakkaansa tai sen perheenjäsenensä hyväksi. Myös omien osakkeiden hankkiminen, lunastaminen, osakepääoman tai rahastojen alentaminen katsotaan peiteltyksi osingoksi, jos varat on jaettu näistä osingosta menevän veron välttämiseksi. (Laki verotusmenettelystä 29 §.) Peiteltyksi osingoksi voidaan lukea myös osakaslaina, jolla ei ole takaisinmaksutarkoitusta (Tomperi 2013, 60).

Jos varoja on jaettu ensin mainitulla tavalla, käytetään osakeyhtiön verotuksessa käypää hintaa ja osakkaan verotuksessa veronalaiseksi tuloksi tulee käyvän hinnan ja käytetyn hinnan erotus. Jos varoja on jaettu osingosta menevän veron välttämiseksi, verotetaan varat osakkaan veronalaisena tulona. (Laki verotusmenettelystä 29 §.) Tuloverolaissa (TVL 33d §) todetaan, että peitelty osinko jaetaan ansiotuloon ja verovapaaseen tuloon. Ansiotuloa on 75 prosenttia peitelystä osingosta ja verovapaata tuloa ovat loput 25 prosenttia. Jos peitellyn osingon saajana on osakkaan perheenjäsen, verotetaan peitelty osinko kuitenkin osakkaan verotuksessa (Tomperi 2013, 60).

Yleisimpiä tilanteita milloin veroviranomainen on puuttunut yrityksen ja sen omistajan välisiin sopimuksiin ovat, kun: omistajan yksityismenoja on kirjattu yrityksen kuluiksi, yrityksen omistaja on käyttänyt yrityksen omaisuutta yksityiskäyttöihin ilman, että sitä on käsitelty palkkakirjanpidossa luontoisetuina, omistajan yrityksen välisissä kaupoissa osakkaalle maksetaan ylihintaa tai velotetaan alihintaa sekä yhtiö antaa lainaa osakkaalle ilman takaisinmaksusuunnitelmaa tai, että osakkaalla ei ole varoja takaisinmaksuun. Edellä mainituissa tilanteissa katsotaan, että osakas on saanut yhtiöltä etuuden, jolla on taloudellista arvoa. Osakas on saanut etuuden oman yhtiönsä kustannuksella, joten katsotaan, että etu on otettu peiteltysti. Yhtiö voi menettelyillään rikkoa verolainsäädännön lisäksi esimerkiksi kirjanpitolakia. Tämä tapahtuu esimerkiksi silloin, kun luontoiseduksi palkkakirjanpitoon merkittyjä kuluja kirjataan yhtiön kuluina. (Raunio ym. 2010, 145.)

3.8 Laiton varojenjako

Varojenjako on laitonta silloin, kun varojenjakoon ei ole ollut käytettävissä tarpeeksi varoja. Myös jos varojenjako koskevia menettelyjä ei ole noudatettu, on varojenjako ollut laitonta. Verotuksessa peiteltynä osinkona ei pidetä sellaista laitonta varojenjako, jossa varojenjaon menettelyjä on noudatettu, mutta jakokelpoisia varoja ei ole ollut tarpeeksi. Laiton jako, jossa omaisuutta tai palvelua myydään osakkaalle alihintaan tai ostetaan yhtiölle ylihintaan, katsotaan verotuksessa peiteltyksi osingoksi. (Tomperi 2013, 69.)

Laittomasti saadut varat tulee palauttaa osakeyhtiölle, jos saaja tiesi tai olisi pitänyt tietää, että varojen jako ei ole tapahtunut osakeyhtiölain tai yhtiöjärjestyksen mukaan. Palautettavalle määrälle tulee maksaa vuotuista korkoa. (Osakeyhtiölaki 13:4 §.) Lisäksi ne, jotka osallistuvat laittomaan varojenjakoon, voivat joutua korvaamaan yhtiölle tai velkojalle aiheutuneet vahingot sekä voivat saada rangaistuksen toiminnastaan (Immonen ym. 2011, 174).

4 OSINGONJAKO

Osakeyhtiön voittovarojen jakoa kutsutaan osingonjakoiksi. Osakeyhtiön tarkoituksena on tuottaa voittoa sen osakkeenomistajille (Osakeyhtiölaki 1:5 §). Varojen jakaminen perustuu aina viimeisimpään tilinpäätökseen. Jos osakeyhtiöllä on velvollisuus olla tilintarkastaja, tulee tilinpäätöksen olla tilintarkastajan hyväksymä. Jos yrityksessä on tapahtunut oleellisia taloudellisia muutoksia tilinpäätöksen jälkeen, tulee ne huomioida ennen varojen jakamista. (Osakeyhtiölaki 13.3 §.)

Varojen jakamisesta päätetään osakeyhtiön yhtiökokouksessa. Päätöksessä tulee mainita, kuinka paljon ja mistä varoja jaetaan. Yhtiökokous voi maksaa hallituksen ehdottamaa määrää enemmän osinkoa vain, jos se on vähemmistöosinkomäärityksen mukaan siihen velvollinen, tai jos yhtiöjärjestyksessä niin sanotaan. Vähemmistöosinkomäärityksen mukaan osakeyhtiön on jaettava vähintään puolet yhtiön tilikauden voitosta. Kuitenkaan osakas ei voi vaatia osingon määräksi enempää kuin kahdeksan prosenttia yhtiön pääomasta tai enempää kuin ilman velkojien suostumusta on mahdollista jakaa. (Osakeyhtiölaki 13:6-7 §:t.) Jos päätöksessä ei ole merkitty erillistä päivää jolloin osinko on nostettavissa, katsotaan, että osinko on ollut nostettavissa silloin kun päätös on allekirjoitettu. Osinko on sen vuoden tuloa, jolloin se on nostettavissa. (Raunio ym. 2010, 28.)

Osinkotulojen verottamiseen vaikuttavat kaksi seikkaa, millainen yhtiö osingot jakaa ja kuka on osingonsaajana. Jakajana voi olla listattu tai listaamaton osakeyhtiö, ja näiden jakamat osingot ovat erilailla verollisia osingonsaajalle. Osingonsaajan verotukseen vaikuttaa jakajan lisäksi se onko osingonsaaja luonnollinen henkilö vai yhtiö. Osingonjakajaa ei veroteta osingonjaosta. (Raunio ym. 2010, 25.)

4.1 Osingonsaajana luonnollinen henkilö

Luonnollisen henkilön saama osinko on verotuksessa osaksi verovapaata ja osaksi veronalaista. Veronalaiset osingot voivat olla vielä osaksi ansio- ja pääomatuloa. Verotus riippuu siitä, minkälaisesta osakeyhtiöstä osingot on saatu. Osingonjakajana voi olla joko listattu tai listaamaton osakeyhtiö. (Tomperi 2013, 45.)

Vuonna 2014 osinkojen verotus muuttui siten, että osingoista tulee pidättää ennakonpidätys sekä listatusta että listaamattomasta osakeyhtiön jakamasta osingosta. Ennakonpidätys listatusta osakeyhtiöstä on 25,5 prosenttia ja listaamattomasta osakeyhtiöstä 7,5 prosenttia 150 000 euroon asti. 150 000 euroa ylittävältä osalta ennakonpidätys on 27 prosenttia. Osinkoa jakavan yhtiön tulee seurata 150 000 euron rajaa samalle saajalle maksetuista osingoista. (Verohallinto 2014a, Hakupäivä 26.1.2014.) Ennakonpidätys on kaikilla osingonsaajilla samansuuruinen, ellei osakkeenomistaja toimita erillistä muutosverokorttia (Verohallinto 2014a, Hakupäivä 26.1.2014). Ennakonpidätys tulee toimittaa silloin, kun osinko on verovelvollisen nostettavissa. Jos nostopäivää ei ole päätöksessä ilmoitettu, tulee ennakonpidätys toimittaa päätöksentekopäivänä. (Verohallinto 2014c, Hakupäivä 14.2.2014.)

Jakajana listattu osakeyhtiö

Listatusta osakeyhtiöstä saatu osinko on 85 prosenttia pääomatuloa ja 15 prosenttia verovapaata tuloa (Tuloverolaki 33a §). Vuoteen 2013 verrattuna listatusta osakeyhtiöstä saatujen osinkojen verotuksessa ei ole tapahtunut suuria muutoksia. Ainoastaan jako pääomatuloon ja verovapaaseen tuloon on hieman muuttunut. Vuonna 2013 saadusta osingosta 70 prosenttia oli pääomatuloa ja 30 prosenttia oli verovapaata tuloa (Tuloverolaki 33a §). Listatun osakeyhtiön nettovarallisuudella ei ole vaikutusta osingonsaajan verotukseen, kuten listaamattomalla osakeyhtiöllä on (Koponen 2013, 258).

Jakajana listaamaton osakeyhtiö

Vuonna 2014 listaamattomasta osakeyhtiöstä saadusta osingosta 8 prosenttia osakkeiden matemaattisesta arvosta, verotetaan osittain osakkaan pääomatulona. Osingosta 25 prosenttia on pääomatuloa ja 75 prosenttia verovapaata tuloa 150 000 euroon asti. Yli 150 000 euron ylittävästä osingosta on pääomatuloa 85 prosenttia ja 15 prosenttia verovapaata osinkotuloa. Kun osinko on yli 8 prosenttia osakkeiden matemaattisesta arvosta, niin ylimenevältä osalta 75 prosenttia on ansiotuloa ja 25 prosenttia on verovapaata osinkotuloa. Suurin muutos vuoteen 2013 verrattuna on muun muassa se, että luonnollinen henkilö ei voi saada enää kokonaan verovapaata osinkoa listaamattomasta yhtiöstä. Aikaisemmin verovapaata osinkoa oli 60 000 euroon asti 9 prosenttia osakkeiden matemaattisesta arvosta. Vuonna 2014 verotetaan osinkoa enemmän pääomatulona, jos osingon määrä ylittää 150 000 euroa. 2013 vuonna osinkoa verotettiin enemmän pääomatulona, kun osingon määrä ylitti 60 000 euroa. (Tuloverolaki 33b §.)

Osingonjako verotuksen muuttumisesta hyötyvät siis henkilöt, jotka saavat osinkoa listaamattomista yrityksistä, joiden nettovarallisuus on suuri. Tällöin myös osakkeiden matemaattinen arvo on suurempi, ja osakas voi saada enemmän verovapaata osinkoa 150 000 euroon asti.

Vuonna 2014 kokonaisvero huojennetusta osingosta on joko 26 prosenttia tai 26,4 prosenttia, riippuen siitä, ylittääkö pääomatulo 40 000 euroa. Tästä 20 prosenttia on yrityksen maksamaa veroa ja loput osakkaan. Vuonna 2013 pelkästään yritys maksoi 24,5 prosenttia veroja ja osakas ei maksanut ollenkaan. Kokonaisverossa vuoden 2014 osinkoverotuksen muuttuminen näkyy selvimmin kohdassa, jossa osinkoa maksetaan 60 001 – 150 000 euroa. Kokonaisvero vuonna 2013 tällaisessa tilanteessa oli joko 40,4 tai 41,4 prosenttia. Vuonna 2014 samaisessa tilanteessa kokonaisvero on 26 tai 26,4 prosenttia. (Korpela 2013, 4.)

Osakeyhtiön nettovarallisuuden perusteella lasketaan osakkeiden matemaattinen arvo. Nettovarallisuus lasketaan vähentämällä osakeyhtiön varoista sen velat. Laskelmissa käytetään edellisen verovuoden tietoja. Yhtiön varoilla tarkoitetaan taseen vastaavapuolen eriä: käyttö-, vaihto-, sijoitus- ja rahoituseriä. Verosaamisia ei kuitenkaan lasketa yhtiön varoihin mukaan. Veloiksi nettovarallisuudessa lasketaan yhtiön taseen vastattavaa puolella oleva vieras pääoma. (ArVL 2:2 §.) Matemaattinen arvo saadaan, kun yhtiön nettovarallisuus jaetaan yhtiön ulkona olevien osakkeiden lukumäärällä. Osakkeisiin ei siis lueta mukaan osakeyhtiön itse lunastamia tai hankkimia omia osakkeita. (ArVL 2:9 §.) Jos yhtiöllä on eri lajin osakkeita, ei niitä erotella mitenkään matemaattista arvoa laskettaessa. Matemaattista arvoa laskettaessa huomioidaan kaikki yhtiöllä tilinpäätöshetkellä olleet osakkeet. (Koponen 2013, 274.) Osakeyhtiön jakokelpoiset varat käsitellään osakkeiden matemaattista arvoa laskettaessa yhtenä kokonaisuutena. Tämä tarkoittaa sitä, että osakkeiden matemaattista arvoa ei jaeta eri tulolähteiden varojen ja velkojen suhteessa. (Immonen ym. 2011, 185.)

Kun osingonsaajana on yrittäjäosakas, tulee hänen osakkeidensa matemaattisesta arvosta vähentää mahdollinen yrittäjäosakkaan osakaslaina sekä yrityksen varoissa oleva asunnon arvo. Yrittäjäosakas on henkilö, joka omistaa yli 50 prosenttia osakeyhtiön osakkeista yksin tai perheensä kanssa. Myös henkilö, joka työskentelee osakeyhtiössä johtavassa asemassa ja omistaa samalla yli 30 prosenttia yhtiön osakepääomasta tai äänioikeuksista, pidetään yrittäjäosakkaana. (Verohallinto 2014a, Hakupäivä 26.1.2014.)

Asunnon arvo tulee vähentää osakkeiden matemaattisesta arvosta silloin, jos se on yrittäjäosakkaan tai tämän perheen käytössä (Tuloverolaki 33b §). Asunnon tulee myös olla kirjattuna yrityksen taseeseen varoiksi siinä tilinpäätöksessä, jonka perusteella osingot jaetaan. Asunnon tulee kuitenkin olla yrittäjäosakkaan käytössä myös verovuonna, jolloin osinko verotetaan. Muutoin sitä ei tarvitse vähentää hänen osakkeidensa matemaattisesta arvosta. Määrä, joka yrittäjäosakkaalta tulee vähentää, on enintään hänen omistamiensa osakkeiden arvo. Mikäli molemmat puoliset ovat yhtiössä osakkaana ja täyttävät yrittäjäosakkaan kriteerit, tulee molemmilta tehdä asunnon vähennys osakkeiden matemaattisesta arvosta. Tällöin asunnon arvo puolitetaan tasan yrittäjäosakkaiden kesken. Asunnon arvona käytetään samaa arvoa, jolla se on kirjattu yhtiön nettovarallisuuteen. Jos asunto ei ole kuitenkaan kokonaan osakkaiden käytössä, vähennetään heidän osakkeiden matemaattisesta arvosta vain heidän käyttöönsä vastaava osuus. (Örnberg 2014, 4-5.)

Osakaslaina vähennetään ensisijaisesti sen henkilön osakkeiden matemaattisesta arvosta, jolle se on osoitettu. Kuitenkin, jos osakaslaina on matemaattista arvoa suurempi, vähennetään loput perheenjäsenten osakkeiden matemaattisesta arvosta. Lainojen määrät tulee vähentää matemaattisesta arvosta silloin, kun lainanottaja yksin tai perheen kanssa yhdessä omistaa 10 prosenttia osakeyhtiön osakkeista tai saman määrän kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä. (Tuloverolaki 33b §.) Osakslainan tulee olla kirjattuna yrityksen taseeseen tilikauden päätyttyä, jonka perusteella osingot jaetaan. Jos osakaslaina on syntynyt tilinpäätöksen jälkeen, ei sitä huomioida osakkeiden matemaattista arviota laskettaessa. (Örnberg 2014, 4.)

Työpanokseen perustuva osinko

Mikäli osinko on korvausta osakkaan työpanoksesta, käsitellään se verotuksessa kokonaan osingonsaajan ansiotulona (Tuloverolaki 33b §). Tämä tarkoittaa sitä, että kun osingon jakoperusteena on käytetty työpanosta, käsitellään osinko verotuksessa palkkana. Kuitenkin, jos yrityksessä työskentelevä osakas nostaa osinkoa osakkeiden määrään perustuen, verotetaan se normaalisti osinkona. (Koponen 2013, 260–261.) Työpanokseen perustuvan osingon määrän laskentatavat on usein määrätty yhtiöjärjestyksessä, osakassopimuksessa tai muussa osakkaiden välisessä asiakirjassa. Tämä säännös koskee yrittäjäosakkaiden lisäksi heidän lähipiiriään, joiden osingon jakoperusteena on käytetty heidän työpanostaan. (Raunio ym. 2010, 31.)

Osinko voidaan jakaa osittain työpanokseen perustuen ja osittain osakkeiden määrään perustuen. Tällaisessa tilanteessa tulee olla selkeästi kerrottu, että mikä osa on työpanokseen perustuvaa osinkoa ja mikä ei, jotta verotus menee oikein. Osingon jakaminen osittain tai kokonaan työpanokseen perustuvana aiheuttaa myös osingonjakajalle lisätyötä, koska kaikki verovuoden aikana maksetut palkat tulee ilmoittaa palkkojen vuosi-ilmoituksella. (Raunio ym. 2010, 32.) Palkkana verotettavat osingot ovat kuitenkin vähennyskelpoisia osingonjakajan verotuksessa toisin kuin osakkeiden määrään perustuvat osingot (Koponen 2013, 261). Ennakkoperintälaissa (EPL 13a §) todetaan, että työpanokseen perustuvaa osinkoa käsitellään työkorvauksena. Sen mukaan työpanokseen perustuvan osingonmaksajan tulee maksaa lisäksi ennakonpidätys osingon määrästä, mikäli osingonsaaja ei ole ennakkoperintärekisterissä (Ennakkoperintälaki 25:1 §).

Työpanokseen perustuva osinko verotetaan aina siltä henkilöltä, joka työn on tehnyt. Vaikka työperäinen osinko olisi maksettu muulle henkilölle kuin sille, joka työn on tehnyt, verotetaan se työn tehneen henkilön ansiotuloverotuksessa. Eli siis henkilölle, joka saa työperäisen osingon, mutta ei ole tehnyt työtä, ei näin ollen synny ollenkaan verotettavaa tuloa. Työpanokseen perustuva osinko verotetaan silloin, kun osinko on ollut nostettavissa. (Vilkkumaa 2012, 132–133.)

4.2 Osingonsaajana osakeyhtiö

Listatun osakeyhtiön saamat osingot ovat verovapaita (Tuloverolaki 33d §). Verotukseen ei vaikuta se saadaanko osinko listatusta tai listaamattomasta osakeyhtiöstä.

Listamattoman osakeyhtiön saaman osingon verotukseen vaikuttaa se minkälaisesta osakeyhtiöstä osinko on saatu. Listaamattomasta osakeyhtiöstä saadut osingot ovat kokonaan verovapaita listaamattomalle osakeyhtiölle. Listatusta osakeyhtiöistä saatu osinko on 100 prosenttisesti verotettavaa tuloa, kun listaamattoman osakeyhtiön omistusosuus on alle kymmenen prosenttia (Tuloverolaki 33d §). Jos omistusosuus on vähintään kymmenen prosenttia, on osinkotulo tällöin kokonaan verovapaata (EVL 6a §). Veroprosentti vuonna 2014 on 20 prosenttia (Tuloverolaki 124 §).

TAULUKKO 5. Yhteenveto osinkoverotuksesta (Tuloverolaki 33a-33b §:t)

Osingonsaaja	Listattu osakeyhtiö osingonjakajana	Listaamaton osakeyhtiö osingonjakajana
Luonnollinen henkilö	<p>Osingosta: 85 % veronalaista pääomatuloa 15 % verovapaata tuloa</p>	<p>Osingosta: 25 % pääomatuloa ja 75 % verovapaata tuloa, jos >150 000 € 150 000 < 85% pääomatuloa ja 15 % verovapaata tuloa</p> <p>8 %:n ylittävältä osalta 75 % ansiotuloa 25 % verovapaata tuloa</p>
Listaamaton osakeyhtiö	<p>100 % veronalaista tuloa, kun omistus alle 10 % Verovapaata, jos omistus vähintään 10 %</p>	Osinko verovapaata
Listattu osakeyhtiö	Osinko verovapaata	Osinko verovapaata

5 VERTAILULASKELMAT: PALKKAA VAI OSINKOA?

Seuraavaksi opinnäytetyössä toteutetaan empiirinen osio, jonka tarkoituksena on selvittää minkälaiset vaikutukset osakkaan palkan ja osingon nostamisella on sekä hänen omaan veroprosenttiin että yrityksen ja yrittäjän kokonaisverorasitukseen. Laskelmissa otetaan huomioon erilaisia vaihtoehtoja, joilla osakas voi nostaa osinkoa ja palkkaa. Lisäksi katsotaan miten tilannetta muuttaa, jos yrityksessä on kaksi osakasta. Laskelmissa on käytetty pohjana toimivaa yritystä, joka on auttanut tekemään laskelmista realistisemmat. Laskelmat on toteutettu niin, että osakas on YEL-osakas, joka asuu Oulussa ja kuuluu evankelis-luterilaiseen kirkkoon. YEL-maksut on huomioitu yrityksen menoissa. Laskelmat on toteutettu sekä vuoden 2013 että 2014 verotustiedoilla, jotta nähtäisiin millaiset vaikutukset verotuksen muutoksilla on ollut osakeyhtiössä työskentelevälle yrittäjälle sekä itse osakeyhtiölle. Työssä on käytetty apuna myös verohallinnon veroprosenttilaskuria. Laskelmissa ei huomioida muita varojen noston keinoja – kuin palkka ja osinko –, koska ne eivät ole niin yleisiä pienissä ja keskisuurissa osakeyhtiöissä. Laskelmat ovat liitteissä 1-9.

Laskelmissa on tehty erilaisia variaatioita palkan ja osingon välillä (A–E). Palkkojen ja osinkojen summat on otettu nettovarallisuuden rajoissa. Vaihtoehdossa A yrittäjän ajatellaan nostavan ainoastaan palkkaa 54 000 euroa. Vaihtoehdossa B yrittäjä nostaa palkkaa 30 000 euroa ja osinkoa vuonna 2013 91 502 euroa. Vuonna 2014 B-vaihtoehdossa osakas nostaa palkkaa 30 000 euroa ja osinkoa 96 943 euroa. C-vaihtoehdossa yrittäjän ajatellaan nostavan pelkkää osinkoa 159 000 euroa. Vaihtoehdossa D yrittäjä nostaa 54 000 euroa pelkästään osinkona. Viimeisessä vaihtoehdossa – vaihtoehdossa E – yrittäjä nostaa 72 000 euroa palkkaa ja vuonna 2013 16 062 euroa osinkoa. 2014 vuonna osakas nostaa E-vaihtoehdossa palkkaa 72 000 euroa ja osinkoa 16 770 euroa. (LIITE 1-2.) A-vaihtoehdossa on ajateltu, että yrittäjä nostaa sen verran rahaa, että hän selviää omista henkilökohtaisista menoistaan. Tällöin osakkaalle jää noin 3000 euroa kuussa käteen verojen jälkeen. B-vaihtoehdossa osakas nostaa 50 % tilikauden voitosta osinkona ja lisäksi palkkaa. C-vaihtoehdossa katsotaan millainen vaikutus osinkoverotuksen muuttumisella on ollut, kun nostetaan enemmän osinkoa. Vaihtoehdossa D, katsotaan sama 54 000 euron summa kuin A-vaihtoehdossa pelkästään osinkona. Vaihtoehdossa E osinkoa jaetaan kahdeksan prosenttia osakkeiden matemaattisesta arvosta ja nostetaan myös palkkaa.

Laskelmissa on ensin lähdetty liikkeelle siitä, että otetaan erilaisia vaihtoehtoja palkan ja osingon määräksi. Sitten katsotaan näiden vaikutus yrityksen tulokseen sekä nettovarallisuuteen. Tämän jälkeen laskelmissa on selvitetty kuinka paljon yrittäjällä tulee ansiotuloa, pääomatuloa ja verovapaata tuloa. Sen jälkeen on laskettu osakkaan ansiotulon veroprosentti, jotta päästään laskemaan yrittäjän henkilökohtaiset verot. Lopuksi on laskettu yrityksen ja yrittäjän verot ja palkkojen sosiaalikulut yhteen, jotta voidaan selvittää kokonaisverorasitus.

Ansiotuloa laskettaessa tulee ensin laskea kunnallisverotuksessa sekä valtionverotuksessa tehtävät vähennykset, jotta saadaan selville ansiotulon määrä, josta verot lasketaan. Kunnallisveron ja valtionveron alaista ansiotuloa laskettaessa, vähennetään ansiotulosta tulohankkimisvähennys 620 euroa. Tällöin saadaan henkilön niin sanottu puhdas ansiotulo.

Kunnallisveron alaista palkkaa laskettaessa tehdään ensimmäisenä ansiotulovähennykset ansiotulosta. Ansiotulovähennyksen alaraja on 2 500 euroa. Vähennys ennen pienennystä saadaan, kun ansiotulosta vähennetään 2 500 euroa ja kerrotaan 51 prosentilla. Jos ansiotulo on suurempi kuin 7 230 euroa, tulee tämän ylittävältä osalta vähennys kertoa 51 prosentin sijaan 28 prosentilla. Ansiotulovähennyksen enimmäismäärä on 3 570 euroa. Ansiotulovähennystä tulee pienentää 4,5 prosentilla, jos puhdas ansiotulo ylittää 14 000 euroa. Pienennys ei voi olla kuitenkaan suurempi kuin tehty ansiotulovähennys. (LIITE 4 ja LIITE 6.)

Kun ansiotulovähennys on tehty, on ansiotulosta mahdollista tehdä lisäksi perusvähennys kunnallisveron alaista palkkaa laskettaessa. Perusvähennys on vuonna 2013 2 880 euroa ja vuonna 2014 2 930 euroa. Pienennysprosentti kunnallisveron perusvähennyksessä vuonna 2013 on 20 prosenttia ja vuonna 2014 19 prosenttia. Vaihtoehto D on ainoa toteutetuista laskelmista, joissa tehdään myös perusvähennys. 2013 vuonna perusvähennyksen määrä on 914 euroa ja vuonna 2014 se on 503 euroa. Kunnallisveron alainen ansiotulo saadaan, kun puhtaasta ansiotulosta vähennetään ansiotulovähennys sekä mahdollinen perusvähennys. (LIITE 4 ja LIITE 6.)

Valtionverosta tehtävä työtulovähennys vähennetään valtionverosta, mikäli valtionvero on tarpeeksi suuri. Yli menevä osa vähennetään ansiotulon kunnallisverosta ja kirkollisverosta. Ensin tulee laskea puhtaasta ansiotulosta maksettava valtionvero. Kun valtionvero on laskettu lasketaan työtulovähennys. Se saadaan kun lasketaan yhteen palkka ja muut ansiotulot ja siitä vähennetään 2 500 euroa. Tämä summa kerrotaan vähennysprosentilla (vuonna 2013 7,30 % ja

vuonna 2014 7,40 %). Lopuksi työtulovähennystä pienennetään, jos puhdas ansiotulo on yli 33 000 euroa. Yli menevä osa kerrotaan pienennysprosentilla ja tämä summa vähennetään työtulovähennyksestä. Vaihtoehto D on ainoa vaihtoehto, jolloin työtulovähennyksestä ei tarvitse tehdä pienennystä kumpanakaan vuonna, koska puhdas ansiotulo ei ylitä 33 000 euroa. Lopuksi työtulovähennys vähennetään aikaisemmin lasketusta valtionverosta. Vaihtoehdossa D työtulovähennys vähennetään valtionveron lisäksi kunnallis- ja kirkollisverosta, koska työtulovähennys ylittää valtionveron määrän. (LIITE 4 ja LIITE 6.)

Työtulovähennyksen enimmäismäärä vuonna 2013 oli 970 euroa. Valtionverotuksen ansiotulovähennyksen pienennysraja oli 33 000 euroa ja tällöin vähennystä tuli pienentää 1,10 prosentilla. Vähennyksen alaraja oli vuonna 2013 2 500 euroa ja prosentti oli 7,30. (LIITE 4.) Vuonna 2014 valtionveron työtulovähennyksen enimmäismäärä on 1 010 euroa. Pienennysraja on pysynyt samana kuin vuonna 2013, eli se on 33 000 euroa. Pienennysprosentti on hieman noussut ja se on vuonna 2014 1,15 prosenttia 33 000 euroa ylittävältä osalta. Vähennyksen alaraja on pysynyt myös samalla tasolla kuin vuonna 2013, eli se on 2 500 euroa. Vähennysprosentti on noussut 7,40 prosenttiin vuonna 2014. (LIITE 6.)

Liitteissä 7-9 laskelmat on toteutettu niin, että osakeyhtiössä on kaksi osakasta vuonna 2014. Laskelmissa on tehty kolme erilaista variaatiota. Vaihtoehdossa 1 molemmat osakkaat nostavat ainoastaan palkkaa 27 000 euroa. 2. vaihtoehdossa osakkaat nostavat palkkaa 15 000 euroa sekä osinkoa 48 473 euroa. Viimeisessä vaihtoehdossa – vaihtoehdossa 3 – osakkaat nostavat ainoastaan osinkoa 79 500 euroa. Luvut ovat samat kuin vuoden 2014 laskelman vaihtoehdot A-C (LIITE 2), mutta ne on puolitettu kahdelle osakkaalle. Laskelmat ovat toteutettu muuten samalla tavalla kuin aikaisemmat laskelmat (LIITE 1-6).

Yrityksen tulosta laskettaessa on lähdetty liikkeelle yrityksen tuloksesta ennen osakkaan palkkaa sekä veroja. Tämä on laskelmissa 273 000 euroa. Seuraavaksi 273 000 eurosta on vähennetty osakkaan palkkamenot, eli rahapalkan määrä ja sotu-maksut. Vähennysten jälkeen on saatu osakeyhtiön tulos ennen veroja. Tästä luvusta on laskettu yrityksen verot. Vuonna 2013 osakeyhtiön veroprocentti oli 24,50 prosenttia. Vuonna 2014 osakeyhtiön veroprocentti on 20,00 prosenttia. Nettovarallisuus on laskettu osakeyhtiön taseesta. (LIITE 1 ja LIITE 2.)

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Sain idean opinnäytetyön aiheeseen suorittaessani opintoihin kuuluvaa ammattiharjoittelua tilitoimistossa. Harjoittelua tehdessä huomasin, että yrityksessä työskentelevät osakkaat nostivat pääsääntöisesti joko palkkaa tai osinkoa. Aihetta päätettiin laajentaa tutkimalla, että kuinka yrityksessä työskentelevän osakkaan olisi kannattavinta nostaa rahaa yrityksestään ja miten erilaiset kombinaatiot vaikuttavat sekä yrittäjän että yrityksen näkökulmasta. Lisäksi laskelmissa selvitettiin eri vaihtoehtojen kokonaisverorasitusta. Opinnäytetyössäni siis etsittiin vastauksia seuraaviin kysymyksiin:

- Miten yrityksessä työskentelevä osakas voi nostaa varoja osakeyhtiöstä?
- Miten olisi kannattavinta nostaa varoja osakeyhtiöstä?
- Miten vuoden 2014 verotuksen muutokset vaikuttavat vuoteen 2013 verrattuna?

Tutkimusmenetelmältään opinnäytetyö on toiminnallinen. Työn tietoperusta muodostuu pääasiassa lainsäädännöstä ja verohallinnon laatimista ohjeistuksista. Näitä on lisäksi avattu ja syvennetty aiheeseen liittyvällä kirjallisuudella ja lehtiartikkeleilla. Tietoperusta kerättiin tutkimukseen siis käyttämällä laadullisia menetelmiä.

Pienessä tai keskisuurissa osakeyhtiössä työskentelevä osakas nostaa yleisimmin varoja joko osinkona tai palkkana. Muut varojen nosto keinot – kuin palkka ja osinko – ovat harvinaisempia pienissä ja keskisuurissa osakeyhtiöissä. Näitäkin varojen nosto keinoja kuitenkin ilmenee jonkin verran. Muita varojen nosto keinoja ovat: osakepääoman alentaminen, omien osakkeiden lunastaminen ja hankkiminen sekä varojen jakaminen vapaan pääoman rahastosta. Lisäksi yrittäjä voi ottaa osakeyhtiöstä osakslainan, mutta sen ottamisessa tulee olla varovainen. Osakslaina voidaan käsitellä joissain tapauksissa peiteltynä osinkona tai jopa veronkiertona. Veronkiertona osakslaina voidaan katsoa silloin, jos se toistuu joka vuosi uudelleen. Jos osakslainaa kuitenkin otetaan osakeyhtiöstä, tulisi siitä tehdä kunnon sopimukset, jotta siitä ei tulisi myöhemmin ongelmia osakkaalle tai yritykselle.

Jako osakeyhtiön vapaan pääoman rahastosta edellyttää tarkkaavaisuutta vuosina 2014 ja 2015. Tällöin on vielä voimassa siirtymäsäännös, jossa palautusta voidaan käsitellä luovutusvoittona. Tämä edellyttää sitä, että sijoituksesta on saatavilla luotettava todistus tehdystä sijoituksesta ja

sijoituksesta on korkeintaan kymmenen vuotta aikaa. Jos luotettavaa todistusta ei löydy käsitellään jako vapaan pääoman rahastosta osinkoina. 2016 vuodesta eteen päin kaikki vapaan pääoman rahaston jaot rinnastetaan osingonjakoon.

Yleisimpiä luontoisetuja ovat ravintoetu ja puhelinetu. Kuitenkin myös autoetua ja asuntoetua esiintyy jonkin verran pienissä ja keskisuurissa osakeyhtiöissä. Ravintoeduissa havaitsin, että tällä hetkellä eniten käytetään lounaseteleitä verrattuna esimerkiksi maksukortteihin. Lisäksi kilometrikorvauksia ja päivärahoja yrityksessä työskentelevät osakkaat nostavat melko paljon, jos heillä on siihen mahdollisuus. Henkilökuntaetuja yrityksessä työskentelevät osakkaat hyödyntävät myös paljon mahdollisuuksiensa mukaan. Esimerkiksi erilaisia liikunta- ja terveydenhuoltopalveluita hyödynnetään. Kuitenkin, jos yrityksessä ei ole muita työntekijöitä kuin osakas itse, on hänen vaikeampaa nostaa henkilökuntaetuja verovapaasti. Tällöin osakas voi saada lähinnä verovapaana henkilökuntaetuna ainoastaan omaehtoista liikunta- ja kulttuuritoimintaa 400 euroa vuodessa.

Kun yrityksessä työskentelevä osakas miettii olisiko hänen kannattavinta nostaa palkkaa vai osinkoa, vaikuttaa siihen myös se, onko osakas TYEL- vai YEL-osakas. Jos hän on TYEL-osakas, määräytyy hänen sosiaalietuudet, kuten eläke, hänen saamiensa ansiotulojen mukaan. Joten, jos hän nostaa pelkkää osinkoa, ei hänelle kerry eläkettä ollenkaan kyseiseltä vuodelta. Jos hän on kuitenkin YEL-osakas, ei hänellä ole samanlaista ongelmaa, koska hänen eläkkeensä ei kerry ansiotulojen mukaan, vaan hän maksaa erillistä yrittäjäeläkettä.

Lisäksi laskelmissa tulee huomioida osakkaan rahantarve kuukaudessa. Jos yrityksessä työskentelevä osakas tarvitsee tietyn määrän rahaa kuukaudessa, on hänen nostettava vähintään sen verran rahaa. Mikäli hänellä ei ole muita tulonlähteitä, tulee hänen todennäköisesti nostaa vähintään 2 000 – 3 000 euroa kuukaudessa, jotta hän selviää normaaleista menoistaan. Toteutetuissa laskelmissa tämä on huomioitu vaihtoehdoissa A, jossa yrittäjälle jää noin 3 000 euroa kuussa rahaa käytettäväksi.

Vuonna 2014 verotuksessa tapahtui muutoksia osingon, vapaan pääoman sijoitusten ja palkkojen osalta. Palkoista perittävä sotu-maksu nousi 2,14 prosenttiin, kun se vuonna 2013 oli 2,04 prosenttia. Lisäksi TYEL-maksun prosentti nousi vuonna 2014. Työttömyys-, ryhmähenki- ja tapaturmavakuutuksien prosentit laskivat hieman vuonna 2014, mutta ne eivät vaikuttaneet

laskelmiin, koska näitä peritään vain TYEL-osakkaan palkasta. Laskelmissa osakkaan ajateltiin olevan YEL-osakas.

Toteutetuilla vaihtoehtoilla havaitaan, että yrittäjälle käteen jäävä osa palkasta ja osingosta on pienentynyt vuonna 2014 vuoteen 2013 verrattuna (TAULUKKO 6.). Tähän vaikuttavat muutokset sekä kunnallisvero- ja valtionveroprosenteissa että osinkoverotuksessa. Kunnallisveroprosentin nousu on vaikuttanut A-vaihtoehdon pienentymiseen. A-vaihtoehdossa kuitenkin ei ole kyseessä kovin isosta muutoksesta. Kunnallisveroprosentti nousi 19,25 prosentista 20,00 prosenttiin vuonna 2014. Suurimmat muutokset näkyvätkin muissa vaihtoehtoissa, joissa on nostettu osinkoa. Osinkoa ei voi saada enää vuonna 2014 pelkästään verovapaana niin kuin vuonna 2013 pystyi. 2014 vuonna osingosta menee aina vähintään 25 % pääomatuloksi, jos osingon määrä ei ylitä 8 prosenttia yrityksen nettovarallisuudesta. Tällöin osakkaan tulee maksaa 30 prosenttia pääomatuloveroa, jos pääomatulo on alle 40 000 euroa. Tämän ylittävältä osalta hänen tulee maksaa 32 prosenttia pääomatuloveroa.

TAULUKKO 6. Yrittäjällä jäi rahaa käteen verojen jälkeen (LIITE 1-2)

Vaihtoehto	2014	2013
A	36 985 €	37 309 €
B	92 656 €	93 182 €
C	117 278 €	123 088 €
D	49 121 €	51 940 €
E	62 247 €	62 286 €

Laskelmista (LIITE 1-2) voidaan havaita, että kokonaisverorasitus on pienentynyt vuodesta 2013 vuoteen 2014. Tämä johtuu siitä, että osakeyhtiön veroprosentti on laskenut 20 prosenttiin vuonna 2014. Vuonna 2013 osakeyhtiön veroprosentti oli 24,5. Kokonaisverorasituksen kannalta vaihtoehto D olisi kannattavin vuonna 2014. Tällöin nostettaisiin osinkoa 54 000 euroa, jolloin kokonaisrasitus olisi 22 %. Yrittäjän oma verotusprosentti olisi ansiotulosta noin 14 %. Tässä vaihtoehdossa yrittäjälle jäisi rahaa käteen 49 121 euroa. Vaihtoehdossa A on melkein yhtä suuri kokonaisrasitus (23 %), mutta yrittäjän henkilökohtainen veroprosentti ansiotulosta olisi noin 32 % ja käteen jäisi vain 36 985 euroa. Vaihtoehdossa E kokonaisverorasitus on 25 % ja tällöin

osakkaalla jää käteen 62 247 euroa. (TAULUKKO 7.) Vaihtoehdossa E ei myöskään osinkoa veroteta lainkaan ansiotulona. 2013 vuonna osinko on kokonaan verovapaata ja vuonna 2014 osinko on osaksi pääomatuloa ja osaksi verovapaata. Vaihtoehdossa E osakkaalle jäävä summa on lähes yhtäsuuri kumpanakin vuonna. Tähän vaikuttaa se, että osinkoa ei jouduta kumpanakaan vuonna käsittelemään ansiotulona, jolloin maksettavien verojen määrät ovat lähes yhtä suuret. (LIITE 1 ja LIITE 2.)

TAULUKKO 7. Kokonaisverorasitus (LIITE 1-2)

Vaihtoehdot	Kokonaisveroprosentti	Kokonaisveroprosentti
	2014	2013
A	23 %	26 %
B	31 %	33 %
C	36 %	39 %
D	22 %	26 %
E	25 %	28 %

Verotuksessa tapahtuneet muutokset ovat vaikuttaneet siten, että kokonaisverorasitus on pienentynyt vuodesta 2013 vuoteen 2014, koska osakeyhtiöiden veroprosentti on laskenut 20 prosenttiin. Vuonna 2013 veroprosentti oli 24,50 prosenttia. Lisäksi voidaan havaita verotuksen muutoksessa se, että yrittäjällä jää vähemmän rahaa käteen muutosten jälkeen. Suurimmat syyt tähän ovat osinkoverotuksen muuttumisessa. Yrittäjä ei voi saada enää kokonaan verovapaata osinkoa, vaan hänen on maksettava vähintään 25 prosentista osinkoa pääomatuloveroa. Ja jos osingon määrä ylittää 8 prosenttia osakeyhtiön nettovarallisuudesta verotetaan siitä 75 prosenttia ansiotulona ja 25 prosenttia on verovapaata. Myös pääomatuloverotus muuttuu vuonna 2014. Pääomatuloveroprosentti muuttuu 32 jo silloin, kun pääomatuloa ylittää 40 000 euroa. Vuonna 2013 kyseinen raja oli 50 000 euroa. Tällä ei kuitenkaan ollut laskelmiin vaikutusta, koska pääomatulot jäivät niin pieniksi, että kaikki verotettiin 30 prosentin mukaan.

Kokonaisverorasitus on 20 – 32 prosentin luokkaa laskelmissa, joissa on ajateltu yrityksessä olevan kaksi osakasta (LIITE 7). Laskelmista voidaan huomata, että kokonaisverorasitus on pienempi kuin yhdelle osakkaalle tehdyissä laskelmissa. Tämä johtuu siitä, että ansiotulon pienentyessä osakas maksaa veroja vähemmän.

Mitä vähemmän osakas pystyy nostamaan rahaa nyt, on hänellä tulevaisuudessa mahdollisuus nostaa enemmän osinkoa. Tällöin hän voi olla jopa nostamatta palkkaa ollenkaan. Mikäli yritys, jonka pohjalta laskelmat on toteutettu, tekee jatkossakin suunnilleen saman verran voittoa vuodessa, olisi yrittäjällä jatkossa mahdollisuus saada huomattavasti suurempi summa rahaa käyttöönsä. Tämä kuitenkin edellyttäisi sitä, että yrittäjä nostaisi jonkin aikaa pienempää palkkaa ja vähemmän osinkoa.

Yrityksen tulos on suurimmillaan vaihtoehdoissa C ja D sekä vuonna 2013 että 2014, kun osakas ei nosta palkkaa yrityksestä. Pienin tulos molempina vuosina saadaan vaihtoehdolla E, jolloin palkkakuluja on vuonna 2013 73 469 euroa ja vuonna 2014 73 541 euroa. Osakeyhtiön verot ovat pienentyneet vuonna 2014 johtuen osakeyhtiön veroprosentin laskemisesta. Voidaan myös huomata, että yrityksellä jää enemmän varoja käyttöönsä tai jaettavaksi verojen laskemisen jälkeen. Yrityksen nettovarallisuus on vuonna 2014 jokaisella vaihtoehdolla hieman suurempi kuin samoilla vaihtoehdoilla vuonna 2013.

Yhteenvedona voidaan todeta, että kannattavin vaihtoehto nostaa varoja kokonaisverorasituksen kannalta olisi vaihtoehto C, jossa yrittäjä nostaa osinkona 54 000 euroa. Tässä kokonaisverorasitus olisi 22 % ja kokonaisverojen määrä olisi 59 907 euroa. Yrittäjälle käteen jäisi 49 121 euroa. Vuoteen 2013 verrattuna voidaan todeta, että kokonaisverorasitus on laskenut hieman jokaisessa vaihtoehdossa. Suurinpana syytä tähän on osakeyhtiön veroprosentin laskeminen 24,50 prosentista 20,00 prosenttiin.

7 POHDINTA

Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää, että miten yrityksessä työskentelevä osakas voi nostaa varoja osakeyhtiöstä ja kuinka se olisi kannattavaa. Lisäksi työssä selvitettiin verotuksessa tapahtuneiden muutosten vaikutuksia. Se kuinka yrityksessä työskentelevä osakas voi nostaa varoja osakeyhtiöstä on käsitelty teoriaosuudessa. Tieto on etsitty lainsäädännöstä ja verohallinnon sivuilta. Lisäksi näitä on avattu aiheeseen liittyvällä tuoreella kirjallisuudella ja lehtiartikkeleilla. Kannattavuutta selvitettiin empiriaosion laskelmissa. Laskelmissa myös voitiin havaita, kuinka verotuksen muutokset ovat vaikuttaneet sekä yrityksen verotukseen että luonnollisen henkilön verotukseen. Laskelmien luotettavuutta ja realistisuutta lisäävät se, että niissä on käytetty pohjalla toimivaa yritystä.

Laskelmia olisi työhön voinut tehdä vaikka kuinka monilla eri luvuilla. Päädyin valitsemaan ensimmäiseksi vaihtoehdoksi 54 000 euroa pelkästään palkkana, joka tarkoitti sitä, että osakkaalle jäisi käteen noin 3 000 euroa kuukaudessa. Ajattelin, että 3 000 euroa olisi sellainen summa, jolla osakas selviäisi perus menoistaan kuukauden aikana. Tämän jälkeen kokeilin muutamia muita variaatioita palkan ja osingon suhteen. Otin vaihtoehdoiksi pelkästään palkkaa sekä pelkästään osinkoa. Lisäksi laskin myös muutaman vaihtoehdon osaksi palkkana ja osaksi osinkona. B-vaihtoehto toteutettiin niin, että tilikauden voitosta jaetaan osinkona 50 prosenttia. E-vaihtoehdossa ajateltiin, että osinkoa jaetaan 8 prosenttia osakeyhtiön pääomasta.

Tärkeintä opinnäytetyössä oli löytää ajankohtaisia lähteitä, koska aihe oli sellainen, että muutoksia tapahtuu vuosittain. Varsinkin palkanlaskentaan liittyvät tiedot kuten sotu-maksun prosentti ja luontoisetujen arvot vaihtuvat lähes joka vuosi. Mielestäni opinnäytetyöhön on löydetty hyvin päivitetty tiedot ja veroprosentit. Lopulta työhön löytyi myös ansiotuloverotuksen työtulovähennyksen ja kunnallisveron perusvähennyksen päivitettyt rajat ja prosentit. Nämä lisäävät tutkimuksen luotettavuutta.

Opinnäytetyötä tehdessä huomasin, että mitä tiiviimmällä aikataululla työtä teki, sitä paremmin se eteni, vaikka teki vain tunninkin päivässä työtä. Motivaatio säilyi paremmin ja muisti mitä oli viimeksi työssä tehnyt. Mitä pidemmäksi tauko työskentelystä venyi, sitä vaikeampaa oli saada itsensä takaisin opinnäytetyön pariin. Oman haasteen aikataulutukseen toi myös työt, jonka

jälkeen ei juuri ollut motivaatiota istua koneella kirjoittamassa opinnäytetyötä. Tästä huolimatta työ valmistui aikalailla suunnittelussa aikataulussa.

Aikataulussa pysymisen lisäksi haasteita oli empiirisen osion aloittaminen. Laskelmiin keskittyminen ja kehittäminen tuntuivat aluksi vaikealta. Lisäksi oman haasteen työhön toi se, että lainsäädäntöä tuli pitää ensisijaisena lähteenä tutkimuksessa. Asia on hyvin ymmärrettävä, mutta aluksi se tuotti vaikeuksia hahmottaa, että mitkä kaikki lait liittyvät tutkimukseni aiheeseen. Kirjallisuudessa oli kuitenkin suurimassa osassa viitattu lainsäädäntöön, jolloin osasi etsiä asiaa oikeasta paikasta. Loppuvaiheessa kirjoittaminen oli helpompaa, kun keskeisimmät lait olivat löytyneet. Mielestäni opinnäytetyö onnistui hyvin.

Opin opinnäytetyöprosessin aikana paljon uusia asioita. Opin muun muassa lähdeviittausten tekemisen sekä lähdeluettelon tekemisen. Lähdeviittausten tekemiseen kuluikin melko paljon aikaa, koska tuli muistaa niin paljon asioita. Tärkeintä oli muistaa laittaa kaikki tarvittavat tiedot heti ylös oikeaan kohtaan, kuten tekijä ja ennen kaikkea sivunumero. Työn lopussa olisi ollut melkoinen uurastus edessä, jos olisi täytynyt lähteä etsimään siinä vaiheessa oikeita sivuja.

Mielestäni opinnäytetyö on hyvä aloittaa ja tehdä vasta ammattiharjoittelun jälkeen, koska ammattiharjoittelusta voi syntyä idea opinnäytetyöhön, jolloin aihe on yleensä myös itseä kiinnostava. Lisäksi ammattiharjoittelusta saa käytännön kokemusta, ja ehkä itselläkin on enemmän tietoa jo tutkimuksen aiheesta.

Opinnäytetyöni on mielestäni ajankohtainen, koska yrittäjät pohtivat parhaillaan tilinpäätöksen jälkeen osingonjakoaan. Tällöin heidän tulisi myös tiedostaa osingonjakoverotuksen muutokset sekä niiden vaikutukset heidän omaan verotukseensa että yrityksen ja yrittäjän kokonaisverorasitukseen. Mielestäni myös tavoite laskelmien realisuudesta onnistui, koska pohjana pystyttiin käyttämään toimivaa yritystä.

Opinnäytetyöni aiheesta voisi tehdä esimerkiksi sellaisen jatkotutkimuksen, jossa selvitetään, että onko verotuksen muuttumisilla ollut vaikutusta käytännössä varojen nostamiseen. Aihe voisi olla vaikka, että miten verotuksen muuttuminen vaikuttaa osingonjakopolitiikkaan osakeyhtiössä.

LÄHTEET

Engblom, A. & Adamsson, K. 2011. Työnantaja ja verosuunnittelu. Helsinki: Edita.

Ennakkoperintälaki 20.12.1996/1118.

Hopeasaari, V. Palkka voi olla osinkoa edullisempaa. Hakupäivä 24.1.2014.
<http://taloushallintoliitto-fi-bin.directo.fi/@Bin/197305f9ffbfcc715b1df4260479515f/1390569327/application/pdf/10136/Palkka%20voi%20ola%20osinkoa%20edullisempaa.pdf>. (Ei julkaisuaikaa).

Immonen, R., Ossa, J. & Villa, S. 2011. Osakeyhtiön pääoman hallinta. Helsinki: Talentum.

Järvikare T. & Mattila P.K. 2013. Kauppakamarin veropäivä 2013.

Kaari, P. 2014a. Luontoisedut ovat osa palkkaa. Taloustaito yritys 29.1.2014 (1), 2-6.

Kaari, P. 2014b. Verottajan ote lounasedusta tiukkeni. Taloustaito 19.2.2014 (2), 7-10.

Kirjanpitoasetus 30.12.1997/1339.

Koponen, J. 2013. Yrittäjän verokäsikirja. 5. uudistettu painos. Helsinki: Verotieto.

Korpela, V. 2013. Yhtiön verotus kevenee, osakkaan kiristyy. Taloustaito yritys. 4.12.2013 (11), 4.

Laki elinkeinotulon verottamisesta 24.6.1968/360.

Laki varojen arvostamisesta verotuksessa 22.12.2005/1142.

Laki verotusmenettelystä 18.12.1995/1558.

Ojasalo, K., Moilanen, T. & Ritalahti, J. 2009. Kehittämistyön menetelmät. Helsinki: WSOYpro.

Osakeyhtiölaki 21.7.2006/624.

Raunio, M., Romppainen L., Ukkola, O. & Kotiranta, K. 2010. Varojen jakaminen ja verotus osakeyhtiössä. Helsinki: KHT-media.

Tomperi, S. 2013. Yritysverotus ja tilinpäätössuunnittelu. 25. uudistettu painos. Helsinki: Sanoma Pro.

Tuloverolaki 31.12.1992/1535.

Työterveyshuoltolaki 2001/1383.

Vahtera, P. 2012. Osakaslainan ilon sekunnit surun tunnein maksetaan. Tilisanomat (3), 12-13.

Verohallinto. 2013a. Luontoisedut verotuksessa. Hakupäivä 31.1.2014. [http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Ennakkoperinta/Tyonantajat/Luontoisedut/Luontoisedut_verotuksessa\(30393\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Ennakkoperinta/Tyonantajat/Luontoisedut/Luontoisedut_verotuksessa(30393)).

Verohallinto. 2013b. Verohallinnon päätös vuodelta 2014 toimitettavassa verotuksessa noudatettavista luontoisetujen laskentaperusteista. Hakupäivä 31.1.2014. [https://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Verohallinnon_paatokset/Verohallinnon_paatos_vuodelta_2014_toimi\(30339\)](https://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Verohallinnon_paatokset/Verohallinnon_paatos_vuodelta_2014_toimi(30339)).

Verohallinto. 2014a. Osinkotulojen verotus- saajana omistajayrittäjä. Hakupäivä 26.1.2014. [http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Elinkeinoverotus/Osakkeet_osingot_ja_peitelty_osingonjako/Osinkotulojen_verotus__saajana_omistajay\(15396\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Elinkeinoverotus/Osakkeet_osingot_ja_peitelty_osingonjako/Osinkotulojen_verotus__saajana_omistajay(15396)).

Verohallinto. 2014b. Verohallinnon päätös verovapaista matkakustannusten korvauksista vuonna 2014. Hakupäivä 11.2.2014. http://vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Verohallinnon_paatokset/Verohallinnon_paatos_verovapaista_matkak%2830407%29.

Verohallinto. 2014c. Ennakkonpidätys osingosta ja Verohallinnolle annettavat ilmoitukset. Hakupäivä 14.2.2014. [http://vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Liikkeen_ja_ammatin_harjoittaja/Ennakkoperintarekisteri/Ennakkonpidatys_osingosta_ja_Verohallinno\(31720\)#3Ennakkonpidtyksentoimittaminenx](http://vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Liikkeen_ja_ammatin_harjoittaja/Ennakkoperintarekisteri/Ennakkonpidatys_osingosta_ja_Verohallinno(31720)#3Ennakkonpidtyksentoimittaminenx).

Verohallinto. 2014d. Ravintoetu – maksukortin saldon käsittely verotuksessa. Hakupäivä 27.2.2014. http://www.vero.fi/fi/FI/Syventavat_veroohjeet/Verohallinnon_kannanottoja/Ravintoetu__maksukortin_saldon_kasittely.

Verohallinto. 2014e. Arvopaperien luovutusvoittojen verotus. Hakupäivä 3.5.2014. https://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Henkiloasiakkaan_tuloverotus/Arvopaperien_luovutusvoittojen_verotus%2812095%29#%C2%A0P%C3%A4%C3%A4omanpalautus%C2%A0

Vilkkumaa, M. 2012. Yrityksen osinko-opas: Milloin, miten ja kuinka paljon voidaan osakeyhtiön varoja jakaa?. Helsinki: Yrityskirjat.

Villa, S. 2013. Henkilöyhtiöt ja osakeyhtiö. 4. uudistettu painos. Helsinki: Talentum.

Villa, S., Ossa, J. & Saarnilehto, A. 2007. Yritysmuodot: toiminta, rahoitus ja verotus. Helsinki: WSOYpro.

Vuoden 2014 tuloveroasteikkolaki.

Örnberg, J. 2014. Varo peiteltyä osinkoa! Taloustaito yritys 19.2.2014 (2), 4-6.

VERTAILULASKELMAT 2013

					2013				
					A	B	C	D	E
Yrityksen tulos ennen yrittäjän varojen nostoa					273 000	273 000	273 000	273 000	273 000
Yrittäjän palkka					54 000	30 000	0	0	72 000
Yrittäjän sosiaalikustannukset					1 102	612	0	0	1 469
Yrittäjän palkkakulut yhteensä					55 102	30 612	0	0	73 469
Tulos ennen veroja					217 898	242 388	273 000	273 000	199 531
Verot 24,5%					53 385	59 385	66 885	66 885	48 885
Tulos verojen jälkeen					164 513	183 003	206 115	206 115	150 646
Nettovarallisuus tk:n alussa					168 000	168 000	168 000	168 000	168 000
Nettovarallisuuden muutos					65 012	107 991	161 715	161 715	32 777
Nettovarallisuus tk:n lopussa					233 012	275 991	329 715	329 715	200 777
Nettovarallisuus osingonjaon jälkeen					233 012	184 489	170 715	275 715	184 715
Jaettava osinko					0	91 502	159 000	54 000	16 062
Verovapaata 9%					0	24 839	29 674	29 674	18 070
Ansiotuloa 70%						46 664	90 528	17 028	0
Verovapaata 30%						19 999	38 798	7 298	0
Ansiotuloa yhteensä					54 000	76 664	90 528	17 028	72 000
Veroprosentti					31 %	37 %	40 %	12 %	36 %
Ansiotulojen vero					16 691	28 320	35 912	2 060	25 776
Pääomatuloa yhteensä									
Pääomatulojen vero									
Verovapaat tulot yhteensä					0	44 838	68 472	36 972	16 062
Käteen					37 309	93 182	123 088	51 940	62 286
YLE-vero					728	813	921	921	663
Maksettavat verot ja sos.kulut yritys ja yrittäjä					71 906	90 082	105 565	70 213	76 794
Kokonaisverorasitus					26 %	33 %	39 %	26 %	28 %

VERTAILULASKELMAT 2014
LIITE 2

					2014				
					A	B	C	D	E
Yrityksen tulos ennen yrittäjän varojen nostoa					273 000	273 000	273 000	273 000	273 000
Yrittäjän palkka					54 000	30 000	0	0	72 000
Yrittäjän sosiaalikulut					1 156	642	0	0	1 541
Yrittäjän palkkakulut yhteensä					55 156	30 642	0	0	73 541
Tulos ennen veroja					217 844	242 358	273 000	273 000	199 459
Verot 20 %					43 569	48 472	54 600	54 600	39 892
Tulos verojen jälkeen					174 276	193 886	218 400	218 400	159 567
Nettovarallisuus tk:n alussa					168 000	168 000	168 000	168 000	168 000
Nettovarallisuuden muutos					74 720	118 844	174 000	174 000	41 627
Nettovarallisuus tk:n lopussa					242 720	286 844	342 000	342 000	209 627
Nettovarallisuus osingonjaon jälkeen					242 720	189 901	183 000	288 000	192 857
Jaettava osinko					0	96 943	159 000	54 000	16 770
8 %					19 418	22 948	27 360	27 360	16 770
Verovapaata 75 %						17 211	20 520	20 520	12 578
Pääomatuloa 25 %						5 737	6 840	6 840	4 193
Ansiotuloa 75 %						55 497	98 730	19 980	0
Verovapaata 25 %						18 499	32 910	6 660	0
Ansiotuloa yhteensä					54 000	85 497	98 730	19 980	72 000
Veroprosentti					32 %	38 %	40 %	14 %	35 %
Ansiotulojen vero					17 015	32 566	39 670	2 827	25 265
Pääomatuloa yhteensä					0	5 737	6 840	6 840	4 193
Pääomatulojen vero						1 721	2 052	2 052	1 258
Verovapaat tulot yhteensä					0	35 710	53 430	27 180	12 578
Käteen					36 985	92 656	117 278	49 121	62 247
YLE-vero					730,46	816,25	923,50	923,50	666,11
Maksettavat verot ja sos.kulut yritys ja yrittäjä					61 740	84 588	98 435	59 907	67 955
Kokonaisverorasitus					23 %	31 %	36 %	22 %	25 %

		2013				
		A	B	C	D	E
Kuukausipalkka		4500	2500	0	0	6000
Palkka yhteensä		4500	2500	0	0	6000
Osinkojen ansiotulo			46664	90528	17028	0
Palkka vuodessa	12	54000	76664	90528	17028	72000
Sotu	2,04 %	1102	1564	1847	347	1469
Ennakonpidätys						
Kunnallisveron alainen ansiotulo		51 582	75 266	89 908	12 032	70 392
Kunnallisvero	19,25 %	9 930	14 489	17 307	1 539	13 550
Kirkollisvero	1,25 %	645	941	1 124	100	880
Valtionveron alainen ansiotulo		53 380	76 044	89 908	16 408	71 380
Valtionvero		6 245	11 592	15 716	28	10 204
Valtionvero vähennyksen jälkeen		5 499	11 095	15 372	0	9 656
YLE-VERO		140	140	140	116	140
Sairasvakuutuksen päivärahamaksu	1,30 %	671	978	1169	156	915
Yrittäjän päivärahamaksu	0,88 %	475	675	797	150	634
Verotyhteensä		16 689	28 318	35 909	2 061	25 776
Veroprosentti		30,91 %	36,94 %	39,67 %	12,10 %	35,80 %
		Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävästä tulon osasta, %		
		16 100—23 900	8	6,50 %		
		23 900—39 100	515	17,50 %		
		39 100—70 300	3175	21,50 %		
		70 300—100 000	9883	29,75 %		
		100 000—	18718,75	31,75 %		

KUNNALLISVERON JA VALTIONVERON ALAISEN ANSIOTULON LASKEMINEN LIITE 4
VUONNA 2013

				2013				
				A	B	C	D	E
Ansiotulo				54 000	76 664	90 528	17 028	72 000
Tulohankkimisvähennys				620	620	620	620	620
Puhas ansiotulo				53 380	76 044	89 908	16 408	71 380
Kunnallisverotuksen ansiotulovähennykset								
	Enimmäismäärä	3 570,00						
	Pienennysraja	14 000,00						
	Pienennysprosentti	4,50 %						
	alaraja	yläraja	%					
	2 500,00	7 230,00	51,00 %	2 412	2 412	2 412	2 412	2 412
	7 230,00		28,00 %	13 096	19 442	23 323	2 743	18 136
Vähennys ennen pienennystä				3 570	3 570	3 570	3 570	3 570
Pienennys				1 772	2 792	3 416	108	2 582
Ansiotulovähennys				1 798	778	0	3 462	988
				51 582	75 266	89 908	12 946	70 392
Kunnallisverotuksen perusvähennys								
Vähennys	2 880,00	vähennys		9 740	14 477	17 406	1 966	13 502
Pienennysprosentti	20 %	pienennys		0	0	0	914	0
Kunnallisveron alainen ansiotulo				51 582	75 266	89 908	12 032	70 392

				2013				
				A	B	C	D	E
Ansiotulo				54 000	76 664	90 528	17 028	72 000
Tulohankkimisvähennys				620	620	620	620	620
Puhdas ansiotulo				53 380	76 044	89 908	16 408	71 380
Valtionverotuksen työtulovähennykset								
	Enimmäismäärä	970,00						
	Pienennysraja	33 000,00						
	Pienennysprosentti	1,10 %						
	alaraja	yläraja	%					
	2 500,00		7,30 %	998	1 721	2 228	1 061	1 552
Vähennys ennen pienennystä				970	970	970	856	970
Pienennys				224	473	626	0	422
Työtulovähennys				746	497	344	856	548

		2014				
		A	B	C	D	E
Kuukausipalkka		4500	2500	0	0	6000
Palkka yhteensä		4500	2500	0	0	6000
Osinkojen ansiotulo			55497	98730	19980	0
Palkka vuodessa	12	54000	85497	98730	19980	72000
Sotu	2,14 %	1156	1830	2113	428	1541
Ennakkonpidätys						
Kunnallisveron alainen ansiotulo		51 582	84 496	98 110	15 528	70 392
Kunnallisvero	20,00 %	10 316	16 899	19 622	2 350	14 078
Kirkollisvero	1,25 %	645	1 056	1 226	147	880
Valtionveron alainen ansiotulo		53 380	84 877	98 110	19 360	71 380
Valtionvero		6 164	14 048	17 985	207	10 033
Valtionvero vähennyksen jälkeen		5 389	13 634	17 723	0	9 464
YLE-VERO	0,68 %	143	143	143	136	143
Sairasvakuutuksen päivärahamaksu	1,32 %	681	1115	1295	205	929
Yrittäjän päivärahamaksu	0,97 %	524	829	958	194	698
Verot yhteensä		17 017	32 562	39 673	2 826	25 264
Veroprosentti		31,51 %	38,09 %	40,18 %	14,15 %	35,09 %
		Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävästä tulon osasta, %		
		16 300—24 300	8	6,50 %		
		24 300—39 700	528	17,50 %		
		39 700—71 400	3223	21,50 %		
		71 400—100 000	10038,5	29,75 %		
		100 000—	18547	31,75 %		

KUNNALLISVERON JA VALTIONVERON ALAISEN ANSIOTULON LASKEMINEN LIITE 6
VUONNA 2014

				2014				
				A	B	C	D	E
Ansiotulo				54 000	85 497	98 730	19 980	72 000
Tulohankkimisvähennys				620	620	620	620	620
Puhdas ansiotulo				53 380	84 877	98 110	19 360	71 380
Kunnallisverotuksen ansiotulovähennykset								
Enimmäismäärä		3 570,00						
Pienennysraja		14 000,00						
Pienennysprosentti		4,50 %						
alaraja		yläraja		%				
2 500,00		7 230,00		51,00 %		2 412	2 412	2 412
7 230,00				28,00 %		13 096	21 915	25 620
Vähennys ennen pienennystä				3 570	3 570	3 570	3 570	3 570
Pienennys				1 772	3 189	3 785	241	2 582
Ansiotulovähennys				1 798	381	0	3 329	988
				51 582	84 496	98 110	16 031	70 392
Kunnallisverotuksen perusvähennys								
Vähennys		2 930,00 pienennys		9 244	15 498	18 084	2 427	12 818
Pienennysprosentti		19 % vähennys		0	0	0	503	0
Kunnalliseveron alainen ansiotulo				51 582	84 496	98 110	15 528	70 392

				2014				
				A	B	C	D	E
Ansiotulo				54 000	85 497	98 730	19 980	72 000
Tulohankkimisvähennys				620	620	620	620	620
Puhdas ansiotulo				53 380	84 877	98 110	19 360	71 380
Valtionverotuksen työtulovähennykset								
Enimmäismäärä		1 010,00						
Pienennysraja		33 000,00						
Pienennysprosentti		1,15 %						
alaraja		yläraja		%				
2 500,00				7,40 %		1 035	2 105	2 598
Vähennys ennen pienennystä				1 010	1 010	1 010	1 010	1 010
Pienennys				234	597	749	0	441
Työtulovähennys				776	413	261	1 010	569

KAKSI OSAKASTA VUONNA 2014

LIITE 7

	VAIHTOEHTO 1		VAIHTOEHTO 2		VAIHTOEHTO 3	
	OSAKAS 1	OSAKAS 2	OSAKAS 1	OSAKAS 2	OSAKAS 1	OSAKAS 2
Yrityksen tulos ennen yrittäjän varojen nostoa	273 000		273 000		273 000	
Yrittäjän palkka	27 000	27 000	15 000	15 000	0	0
Yrittäjän sosiaalikulut	578	578	321	321	0	0
Yrittäjän palkkakulut yhteensä	27 578	27 578	15 321	15 321	0	0
Tulos ennen veroja	217 844		242 358		273 000	
Verot 20 %	43 569		48 472		54 600	
Tulos verojen jälkeen	174 276		193 886		218 400	
Nettovarallisuus tk:n alussa	168 000		168 000		168 000	
Nettovarallisuuden muutos	74 720		118 844		174 000	
Nettovarallisuus tk:n lopussa	242 720		286 844		342 000	
Nettovarallisuus osingonjaon jälkeen	242 720		189 899		183 000	
Jaettava osinko			48 473	48 473	79 500	79 500
8 %			11 474	11 474	13 680	13 680
Verovapaata	75 %		8 605	8 605	10 260	10 260
Pääomatuloa	25 %		2 868	2 868	3 420	3 420
Ansiotuloa	75 %		27 749	27 749	49 365	49 365
Verovapaata	25 %		9 250	9 250	16 455	16 455
Ansiotuloa yhteensä	27 000	27 000	42 749	42 749	49 365	49 365
Veroprosentti	22 %	22 %	28 %	28 %	29 %	29 %
Ansiotulojen vero	5 999	5 999	12 072	12 072	14 503	14 503
Pääomatuloa yhteensä	0	0	2 868	2 868	3 420	3 420
Pääomatulojen vero			861	861	1 026	1 026
Verovapaat tulot yhteensä	0	0	17 855	17 855	26 715	26 715
Käteen	21 001	21 001	50 540	50 540	63 971	63 971
YLE-vero	730		816		924	
Maksettavat verot ja sos.kulut yritys ja yrittäjä	57 454		76 984		88 694	
Kokonaisverorasitus	21 %		28 %		32 %	

ANSIOTULOPROSENTIN LASKEMINEN KAHDELLE OSAKKAALLE 2014

LIITE 8

		VAIHTOEHTO 1		VAIHTOEHTO 2		VAIHTOEHTO 3	
		OSAKAS 1	OSAKAS 2	OSAKAS 1	OSAKAS 2	OSAKAS 1	OSAKAS 3
Kuukausipalkka		2 250	2 250	1 250	1 250	0	0
Osinkojen ansiotulo				27 749	27 749	49 365	49 365
Palkka vuodessa	12	27 000	27 000	42 749	42 749	49 365	49 365
Sotu	2,14 %	578	578	915	915	1 056	1 056
Km-korvaukset							
Päivärahat							
Ennakonpidätys							
Kunnallisveron alainen ansiotulo		23 367	23 367	39 824	39 824	46 739	46 739
Kunnallisvero	20,00 %	4 673	4 673	7 965	7 965	9 348	9 348
Kirkollisvero	1,25 %	292	292	498	498	584	584
Valtionveron alainen ansiotulo		26 380	26 380	42 129	42 129	48 745	48 745
Valtionvero		892	892	3 648	3 648	4806	4806
Valtionvero vähennyksen jälkeen		665	665	3 079	3 079	3 977	3 977
YLE-vero		143	143	143	143	143	143
Sairasvakuutuksen päivärahamaksu	1,32 %	308	308	526	526	617	617
Yrittäjän päivärahamaksu	0,97 %	227	227	386	386	453	453
Verot yhteensä		6 000	6 000	12 071	12 071	14 505	14 505
Veroprosentti		22,22 %	22,22 %	28,24 %	28,24 %	29,38 %	29,38 %
		Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävästä tulon osasta, %			
		16 300—24 300	8	6,50 %			
		24 300—39 700	528	17,50 %			
		39 700—71 400	3223	21,50 %			
		71 400—100 000	10038,5	29,75 %			
		100 000—	18547	31,75 %			

KUNNALLISVERON JA VALTIONVERON ALAISEN ANSIOTULON LASKEMINEN LIITE 9
 VUONNA 2014

				VAIHTOEHTO 1		VAIHTOEHTO 2		VAIHTOEHTO 3	
				OSAKAS 1	OSAKAS 2	OSAKAS 1	OSAKAS 2	OSAKAS 1	OSAKAS 2
Ansiotulo				27 000	27 000	42 749	42 749	49 365	49 365
Tulohankkimisvähennys				620	620	620	620	620	620
Puhdas ansiotulo				26 380	26 380	42 129	42 129	48 745	48 745
Kunnallisverotuksen ansiotulovähennykset									
Enimmäismäärä				3570					
Pienennysraja				14000					
Pienennysprosentti				4,50 %					
alaraja yläraja %									
2500 7230 51,00 %				12 495	12 495	20 527	20 527	23 901	23 901
7230 28,00 %				5 536	5 536	9 945	9 945	11 798	11 798
Vähennys ennen pienennystä				3 570	3 570	3 570	3 570	3 570	3 570
Pienennys				557	557	1 266	1 266	1 564	1 564
Ansiotulovähennys				3 013	3 013	2 304	2 304	2 006	2 006
				23 367	23 367	39 824	39 824	46 739	46 739
Kunnallisverotuksen perusvähennys									
Vähennys 2930 pienennys				4 087	4 087	7 379	7 379	8 762	8 762
Pienennysprosentti 20 % vähennys				0	0	0	0	0	0
Kunnalliseveron alainen ansiotulo				23 367	23 367	39 824	39 824	46 739	46 739

				VAIHTOEHTO 1		VAIHTOEHTO 2		VAIHTOEHTO 3	
				OSAKAS 1	OSAKAS 2	OSAKAS 1	OSAKAS 2	OSAKAS 1	OSAKAS 2
Ansiotulo				27 000	27 000	42 749	42 749	49 365	49 365
Tulohankkimisvähennys				620	620	620	620	620	620
Puhdas ansiotulo				26 380	26 380	42 129	42 129	48 745	48 745
Valtionverotuksen työtulovähennykset									
Enimmäismäärä				1010					
Pienennysraja				33000					
Pienennysprosentti				1,15 %					
alaraja yläraja %									
2500 7,40 %				227	227	674	674	862	862
Vähennys ennen pienennystä				227	227	674	674	1010	1010
Pienennys				0	0	105	105	181	181
Ansiotulovähennys				227	227	569	569	829	829